

STJERNEN

145. ÅRGANG · NUMMER 6 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · AUGUST 1996

STJERNEN

AUGUST 1996

På forsiden:

Bror Robert Figueroa leder opførelsen af en ny kirkebygning i Chile, hvor Kirkens hurtige vækst overstiger opførelsen af nye bygninger.

Bagsiden: Øverst til venstre: Den chilenske missionær Eugenio Belén fra Calama tjener i missionen i Osorno i Chile; øverst til højre: Medlemmer af Kirken i Viña del Mar samles til søndagens møder; nederst: Templet i Santiago i Chile, indviet i 1983. Se »Chile – en frugtbar vingårds, side 34. (Forsidefoto: Michael R. Morris).

Børnestjernens forsider:

Helle: Som Nephi fra gamle dage, af Liz Lemon.

Udover de helle, vi beundrer hver eneste dag – forældre, kirkeledere og lærere – kan vi være venner med helle fra skriften, som Nephi fra Mormons Bog. Hans liv, som var kendetegnet ved mod, lydighed og tro på Herren, er et eksempel for os alle.

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: FORTSAT ÅBENBERING

PRÆSIDENT JAMES E. FAUST.....	2
POPULARITET OG PRINCIPPER ÆLDSTE NEAL A. MAXWELL.....	14
HOLE-IN-THE-ROCK LARENE PORTER GAUNT.....	20
CHILE – EN FRUGTBAR VINGÅRD MICHAEL R. MORRIS.....	34
EN SKÅLFULD JORDNØDDER RONALD W. ROOK.....	48

ISÆR FOR UNGE

TID TIL EVANGELIET LAURY LIVSEY.....	10
NÅR DET IKKE GÅR GODT DERILEMME JAN PINBOROUGH.....	26
EN DAGBOG FOR I DAG OG I MORGEN JEFFREY S. MCCLELLAN.....	30
JEG SPURGTE, HAN SVAREDE ERIC HANSEN.....	33
HJEMKOMSTEN SARA FITZGERALD.....	46

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE.....	1
MORMONOTE: DET ER RART AT VÆRE VIGTIG, MEN DET ER VIGTIGERE AT VÆRE RAR.....	9
BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: ET VIDNE TIL ALLE TIDER OG PÅ ALLE STEDER.....	25

BØRNESTJERNEN

HISTORIER FRA MORMONS BOG: TEGENE PÅ KRISTI FØDSEL.....	2
DEN SNÆVRE OG TRANGE VEJ ÆLDSTE JOSEPH B. WIRTHLUN.....	5
VENNER I NYHEDERNE.....	6
FIKTION: DEN LILLA KROKODILLE ALMA J. YATES.....	8
BARE FOR SJOV.....	13
FÆLLESTID: JEG BEDER FOR ANDRE KAREN ASHTON.....	14
SMÅ VENNER: VÆR EN SOLSTRÅLE CORLISS CLAYTON.....	16

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry,
David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M.
Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph
B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales,
Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Jack H. Gousland

Vejledere:

Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Curriculum Department:

Adm. direktør: Ronald L. Knighton

Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly

Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner

Medredaktør: R. Val Johnson

Assisterende redaktør: David Mitchell

Assisterende redaktør for Børnestejernen: DeAnne

Walker

Planlægning: Maryann Martindale

Tidsskriftsassistente: Beth Daley

Design:

Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki

Art Director: Scott Van Kampen

Designer: Sharrl Cook

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby,

Matthew H. Maxwell

Abonnementsafdeling:

Leder: Kay W. Britzes

Distributionschef: Kris Christensen

Manager: Joyce Hansen

Stjernen: *Redaktør:* Svend Aage Andersen

Kirkeryt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:

Translation Division

Borups Alle 128, 1 th • DK-2000 Frederiksberg

Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

Distribution:

Nordisk Distributions Center

Smedevangen 9 • DK-3540 Lyngø

Tlf. 42 187727; fax 42 187982

© 1995 by Corporation of the President of The

Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedlig på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoaansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkesk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150.

USA and Canadian subscription price is \$ 9.00 per year. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA

Abonnement:

12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngø.

USA og Canada: US \$ 10,00

(Surface mail).

Udkommer 12 gange om året

Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse •

Denmark

ISSN 0900-2545 • 96988 110

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

Da jeg voksede op, hørte jeg mange medlemmer bære vidnesbyrd, især min mor. Jeg spurgte min mor, hvordan jeg kunne få mit eget vidnesbyrd, og hun opfordrede mig til at læse skrifterne og *Tambuli* (nu *Liahona*, engelsk).

Fra da af gjorde jeg mit bedste for at læse i skrifterne og Kirkens tidsskrifter. Det har hjulpet mig til at få større tro og ikke tvivle mere. Og nu har jeg også fået et ønske om at tage på mission, når jeg bliver 21.

Carpio Dhareen,

Placer Gren,

Cagayan de Oro Mission, Filippinerne

PROFETENS ORD

Jeg er meget taknemlig for *A Liahona* (portugisisk), som hver måned bringer mig profetens ord. Det fortæller mig også mere om unge sidste dages hellige over hele verden.

Felipe Cordeiro da Rocha,

Varzea Gren,

Jundiá Stav, Brasilien

AKTUELLE BEGIVENHEDER

Jeg elsker at læse *Liahona* (engelsk), fordi det indeholder mange retningslinjer for et retskaffent liv. Jeg nyder også artiklerne, historierne og budskaberne med de smukke fotografier og illustrationer. Jeg

kan lide at få mere at vide om medlemmer fra andre lande og vide, at vi er forenet i én tro, én Herre og én dåb. Jo mere jeg lærer om dem, desto større styrke får jeg til at møde mine egne prøvelser.

Jeg betragter *Liahona* som en månedlig samling af aktuelle begivenheder, der forankrer min tro og instruerer og underviser mig. Det er et pragtfuldt tidsskrift.

V. M. Derecho Jr.,

Lucban 2. Gren,

San Pablo Mission, Filippinerne

ET LYS FOR MIN FOD

A Liahona (portugisisk) er et under, ja, et mirakel i mit liv. Det lyser altid for min fod under min rejse her på jorden, som er vidunderlig, men fuld af udfordringer.

A Liahonas budskaber er som balsam for sjælen. De styrker mit vidnesbyrd, min tro og vækker det håb, som til tider slumrer i en af min sjæls afkroge.

To budskaber, som jeg især har nydt, var »Vores stærke sider kan blive vores udgang« (ældste Dallin H. Oaks, maj 1995) og »At I ikke skal falde fra« (Perry M. Christenson, oktober 1995).

Tak for disse og andre budskaber, som lyser op på min vej.

Valéria Cristina de Souza Ferraz,

Rio Doce 1. Ward

Olinda Stav, Brasilien

FORTSAT ÅBENBARING

Præsident James E. Faust

Andenrødgiver i Det Første Præsidentskab

Jeg vil gerne tale om en særlig dimension af evangeliet: Nemlig behovet for vedvarende kommunikation med Gud gennem den proces, der kaldes guddommelig åbenbaring. Dette princip er grundlæggende for vores tro. Præsident Wilford Woodruff erklærede: »Når som helst Herren har haft et folk på jorden, som han anerkendte som sit, har det folk været ledt af åbenbaring« (*The Discourses of Wilford Woodruff*, udvalgt af G. Homer Durham, Salt Lake City: Bookcraft, 1946, side 138). Jeg vil med det samme bekræfte, at Guds inspiration er tilgængelig for enhver, som værdigt søger Helligåndens vejledning.

Men her vil jeg fokusere på Guds vejledning til alle sine børn gennem profeter i modsætning til personlig åbenbaring, som modtages af individuelle medlemmer af Kirken og andre. Profeterne, seerne og åbenbarerne har haft og har stadig det ansvar og privilegium at modtage og forkynde Guds ord til hele verden. Det enkelte medlem, forældre og ledere har ret til at modtage

Der skulle åbenbaring til at oprette denne Kirke. Åbenbaring har ført Kirken fra dens spæde begyndelse til det, den er i dag. Fortsat åbenbaring vil fortsætte med at lede Kirken indtil verdens ende.

åbenbaring, som vedrører deres egne ansvar, men de har hverken ret eller pligt til at forkynde Guds ord ud over deres eget ansvarsområde.

Jeg vil gå ud fra den niende trosartikel: »Vi tror alt, hvad Gud har åbenbaret, alt, hvad han nu åbenbarer, og vi tror, at han endnu vil åbenbare mange store og vigtige ting angående Guds rige.«

FORTIDENS ÅBENBARING

Første del af den niende trosartikel lyder: »Vi tror alt, hvad Gud har åbenbaret.« Gennem tiden er Guds budskaber til sine børn som regel blevet åbenbaret gennem profeter. Amos fortæller os: »Gud Herren gør ikke noget, førend han har åbenbaret sine planer for sine tjenere, profeterne« (Am 3:7). Det er de profetiske orakler, som gennem århundrederne har stillet ind på »den himmelske sender« og fået til ansvar at transmittere Guds ord videre til andre. Uanset tidsalderen er en profets vigtigste kvalifikationer ikke rigdom, titler, stilling, fysisk fremtoning, lærdom eller intellektuelle færdigheder. De to kvalifikationer er: For det første, at en profet skal være kaldet af Gud og ordineret af en, om hvem det vides, at vedkommende har lovformelig og åndelig myndighed dertil (se L&P 42:11), og for det andet, at han modtager og forkyn-der åbenbaringer fra Gud. Ingen kender Guds veje, medmindre de åbenbares ham (se Jakobs Bog 4:8).

I århundredernes løb er der kommet stadigt flere åbenbaringer fra profeterne. Herren har sagt: »Thi de trofaste skal han (Gud) give linie på linie og bud på bud, og derved vil jeg prøve og undersøge jer« (L&P 98:12).

Åbenbaringerne er kommet på forskellig måde. Blandt andet er de kommet gennem Helligåndens vejledning (det er nok den mest almindelige måde), ved det talte ord og ved besøg af himmelske sendebude.

NUTIDIG ÅBENBARING

Den niende trosartikel fortsætter: »Vi tror ... alt, hvad (Gud) nu åbenbarer.« Af en eller anden underlig årsag synes mange mennesker at have lettere ved at tro på de døde profeters ord end på de levende profeters. Den største åbenbarer i vor tid var Joseph Smith. I løbet af den vanskelige periode mellem 1823 og 1843, altså blot 20 år, blev 134 åbenbaringer modtaget, trykt og offentliggjort.

Enhver af de 92 apostle, som er blevet kaldet siden da, er blevet opretholdt som profet, seer og åbenbarer. Men de profeter, seere og åbenbarer, der har efterfulgt Joseph som præsident for Kirken, har været de apostle, som har fået retten til at udøve alle Kristi jordiske riges nøgler.

Vi skrider nu ædelt og tappert frem, med mod og overbevisning, under ledelse af vores profet Gordon B. Hinckley. Han har på enhver måde krav på vores støtte. I 35 år er han blevet opretholdt som en af vor Herre Jesu Kristi apostle. Han er seniorapostlen på jorden i dag. Han er blevet ordineret og indsat som denne verdens profet, seer og åbenbarer. Han er blevet opretholdt som Kirkens præsident. Han er den præsiderende højpræst over alt præstedømme på jorden. Han alene besidder og udøver alle rigets nøgler, under ledelse af Jesus Kristus, som er denne kirkes overhoved og hovedhjørnesten. Præsident Hinckley leder værket fremad, assisteret af to rådgivere og støttet af De Tolvs Kvorum.

Jeg mener ikke, at noget medlem af denne kirke kan være i fuld harmoni med Frelseren uden at opretholde hans levende profet på jorden, nemlig Kirkens præsident. Hvis vi ikke opretholder den levende profet, uanset hvem han så måtte være, så dør vi åndeligt. Ironisk nok har nogen lidt åndelig død, fordi de udelukkende følger afdøde profeter. Andre vakler i deres støtte til den levende profet og søger spidsfindigt at ophøje sig selv ved at rakke ned på de levende profeter.

Guds inspiration er tilgængelig for enhver, som værdigt søger Helligåndens vejledning. Det enkelte medlem, forældre og ledere har ret til at modtage åbenbaring for deres egne ansvarsområder, men de har hverken ret eller pligt til at forkynde Guds ord uden for disse ansvarsområder.

I vores levetid har vi været velsignet med forsat kommunikation med himlen, som har stået åben for vor tids profeter. Vi har modtaget mange store åbenbaringer, blandt andet den, som blev modtaget i 1918, og som vi nu kender som afsnit 138 i Lære & Pagter. En af vor tids største guddommelige åbenbaringer blev modtaget i 1978, da præstedømmets og templets velsignelser blev gjort tilgængelige for alle værdige mandlige medlemmer. Linie på linie og bud på bud er ny kundskab og vejledning blevet givet til Kirken.

Ved nutidig åbenbaring har halvferderne fået en større rolle som medlemmer af områdepresidentskaber og i

Kirkens ledelse, hvorved de hjælper Det Første Præsidentskab og De Tolv med at »opbygge kirken og ordne alle dens anliggender blandt alle folk« (L&P 107:34). Der er også blevet modtaget mange andre guddommelige retningslinjer. Mange af de åbenbaringer, som er blevet modtaget både i vor tid såvel som i gamle dage, har vedrørt Kirkens lære. Noget af det har vedrørt Kirkens drift og strategi. Meget af det er ikke opsigtsvækkende. Præsident John Taylor påpeger: »Adams åbenbaring rummede ikke instrukser til Noa om arken; ej heller rummede Noas åbenbaring en opfordring til Lot om at forlade Sodoma; og ingen af disse åbenbaringer nævnte noget om israeliternes udvandring fra Egypten. De fik alle deres egne åbenbaringer« (*Millennial Star*, 1. november 1847, side 323).

I vore dage har Gud åbenbaret os, hvordan man skal lede en kirke med

over ni millioner medlemmer, og det er helt forskelligt fra dengang, der kun var seks medlemmer. Forskellen består blandt andet i, at vi gør brug af moderne teknologi, som fx film, video, computere og satellittransmissioner til at undervise og formidle nye instrukser om missionering i forskellige lande, opførelse af nye templer samt meget andet.

Denne form for åbenbaring kommer regelmæssigt til Kirken. Præsident Wilford Woodruff har sagt: »Denne magt hviler hos Gud den Almægtige, og han giver sine tjenere profeterne del i den, når de har brug for det til

opbyggelsen af Zion« (*The Discourses of Wilford Woodruff*, side 56). Det er nødvendigt for, at Kirken kan opfylde sin mission. Uden det ville værket slå fejl.

FREMTIDIG ÅBENBARING

En højst opmuntrende del af den niende trosartikel, som vi har set nærmere på, er dens afsluttende ord: »Vi tror, at han endnu vil åbenbare mange store og vigtige ting angående Guds rige.« Ældste Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, har sagt: »Åbenbaring er et vedvarende princip i Kirken. På en måde kan man sige, at Kirken stadig er ved at blive organiseret. Efterhånden som nyt lys og ny kundskab gives, efterhånden som profetier opfyldes og mere viden modtages, kan vi bevæge os endnu et skridt fremad« (*The Holy Temple*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1980, side 137).

Denne Kirke har konstant brug for vejledning fra sit overhoved, vor Herre og Frelser Jesus Kristus. Præsident George Q. Cannon, tidligere medlem af Det Første Præsidentskab, sagde det meget klogt: »Vi har Bibelen, Mormons Bog og Lære & Pagter, men uden levende orakler og en fortsat strøm af åbenbaring fra Herren, ville alle disse bøger ikke kunne føre nogen ind i Guds celestiale rige. Det kan lyde som en underlig udtalelse, men hvor underlig den end måtte lyde, så er det ikke desto mindre sandt.

Selvfølgelig har alle disse optegnelser uendelig stor værdi. De kan ikke sættes for højt, ej heller kan de studeres for indgående. Men uanset, hvor meget lys de end rummer, så er de dog i sig selv ikke tilstrækkelige til at vejlede menneskenes børn og føre dem ind i Guds nærhed. Det kræver et levende præstedømme og vedvarende åbenbaring fra Gud til sit folk i overensstemmelse

med de forhold, de nu engang befinder sig under« (*Gospel Truth: Discourses and Writings of President George Q. Cannon*, 2 bind, red. Jerrald L. Newquist, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1974, 1:323).

Hvornår kommer den lovede åbenbaring så? Det ved kun Gud. De kommer, når der er behov for det. Og hvem kommer de til? For at få svar på det, må vi gå tilbage til Amos: »Gud Herren gør ikke noget, førend han har åbenbaret sine planer for sine tjenere, profeterne« (Amos 3:7). Denne fortsatte åbenbaring vil ikke og kan ikke forceres af ydre pres fra mennesker eller begivenheder. Det er ikke det, man kalder »de sociale reformers åbenbaring«. Den kommer fra Gud. Kirken ledes af en profet under Guds vejledning og ledelse. Parley P. Pratt afslørede: »Den lovgivende, dømmende og udøvende magt ligger hos ham (Herren). Han åbenbarer lovene, han udpeger, vælger eller udnævner lederne, og han har retten til at revse, irrettesætte eller sågar fjerne dem, hvis det behager ham. Derfor er det nødvendigt med konstant samkvem ved direkte åbenbaring mellem ham og hans kirke« (*Millennial Star*, marts 1845, side 150).

Vi er blevet lovet, at Kirkens præsident, som Kirkens åbenbarer, vil modtage vejledning for os alle. Vores sikkerhed ligger i at lytte til det, han siger, og følge hans råd.

Ældste Stephen L. Richards fra De Tolv Apostles Kvorum udlagde Kirkens lære: »De (Det Første Præsidentskab) er den øverste myndighed her på jorden, der har ret til at fortolke Guds lov.

I udøvelsen af deres funktioner og delegerede ansvar styres de af en forfatning, hvoraf noget er nedskrevet og andet ikke. Den skrevne del består af de godkendte skrifter, både fortidige og nutidige, og af de nedskrevne udtalelser fra vor tids profeter. Den uskrevne del består af åbenbaringens ånd og guddommelig inspiration, som hører til deres kaldelse.

Vi bevæger os nu fremad, ædelt og tappert, med mod og overbevisning, under ledelse af vores profet, Gordon B. Hinckley. Han alene besidder og udøver alle rigets nøgler under ledelse af vor Herre Jesus Kristus, som er denne Kirkes overhoved og hovedhjørnesten.

Inden de udtrykker deres fortolkninger og beslutninger, rådfører de sig altid med De Tolv Apostles Råd, som ved åbenbaring er udpeget til at assistere dem og være med til at styre Kirken. Når disse ledere har truffet en afgørelse og bekendtgjort den, så er den bindende for alle Kirkens medlemmer, uanset hvilke synspunkter de i øvrigt måtte have. Guds rige er styret af lov og orden« (i Conference Report, oktober 1938, side 115-116).

Man kunne så spørge, hvordan kan vi være sikre på, at profeterne, seerne og åbenbarerne, som lovet, aldrig vil føre folk på vildspor? (se Joseph Fielding Smith i Conference

Report, april 1972, side 99, eller *Ensign*, juli 1972, side 88). Et svar rummes i det storslåede princip, som vi finder i afsnit 107 i *Lære & Pagter*:

»Og enhver bestemmelse, som tages af disse kворums, må være enstemmig ...

»De beslutninger, der tages af disse kворums eller et af dem, skal foretages i retfærdighed, i hellighed og hjertets ydmyghed, sagtomdighed og langmodighed, i tro og dyd og kundskab, mådeholdenhed, tålmodighed, gudfrygtighed, broderlig venlighed og kærlighed.

»Thi det er forjættet, at dersom dette findes hos dem i rigt mål, skal de ikke være ufrugtbare med henblik på kundskab om Herren« (L&P 107:27, 30-31).

Kravet om enstemighed hindrer partiskhed og personlige kæphest. Det sikrer, at det er Gud, der leder ved Ånden, og ikke mennesker ved

flertalskompromiser. Det sikrer, at den største visdom og erfaring har været koncentreret om et givent emne, inden man modtager åbenbaringens dybe, sikre vished. Det er et værn mod menneskers svagheder.

Ansaret for at fastslå guddommeligheden af det, som et af Guds orakler giver udtryk for, hviler ikke kun på ham selv. Præsident J. Reuben Clark, et tidligere medlem af Det Første Præsidentskab, har sagt: »Vi kan kun vide, om talerne er 'drevet af den Helligånd,' når vi selv er 'drevet af den Helligånd.« (J. Reuben Clark: *Selected Papers on Religion, Education, and Youth*, red.

David H. Yarn jun., Provo, Utah: Brigham Young University Press, 1984, side 95-96). Det stemmer fuldstændig overens med præsident Brigham Youngs råd:

»Jeg er mere bange for, at dette folk har så stor tillid til deres ledere, at de ikke selv vil adspørge Gud, om de virkelig ledes af ham. Jeg gruer for, at de falder hen i en tilstand af blind selvsikkerhed, hvor de ganske overlader deres evige skæbne i deres lederes hænder med en dumdrstig selvsikkerhed, der i sig selv vil forpurre Guds hensigter med deres frelse og svække den støtte, som de kunne give deres ledere, hvis de for sig selv vidste, ved Jesu åbenbaringer, at de ledes på rette vej. Lad enhver mand og kvinde vide, ved Guds Ånds hvisken til dem, hvorvidt deres ledere følger den vej, Herren foreskriver, eller ej« (*Discourses of Brigham Young*, red. John A. Widtsoe, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1941, side 135).

Der skulle åbenbaring til for at oprette Kirken. Åbenbaring har bragt Kirken fra dens spæde start til der, hvor den er i dag. Åbenbaring kommer til os flydende som levende vand. Fortsat åbenbaring vil lede Kirken indtil verdens ende. Men som præsident Clark har sagt, så har vi ikke brug for flere eller anderledes profeter. Vi har brug for flere mennesker med »lydhøre ører« (i Conference Report, oktober 1948, side 82).

Vi gør ikke krav på ufejlbarlighed eller fuldkommenhed som profeter, seere og åbenbarere. Men jeg kan ydmygt erklære, at jeg har siddet i disse mænds selskab, og jeg mener, at deres største ønske er at kende og gøre vor himmelske Faders vilje. De, der sidder i denne Kirkes højeste råd og har deltaget i dem, mens inspiration er tilstrømmet og beslutninger truffet, ved, at dette lys og denne sandhed overgår enhver menneskelig forstand. Disse dybe, guddommelige tilskyndelser kommer som dug fra himlen og er faldet på dem som enkeltper-

soner og som gruppe. Således inspireret kan vi skride fremad i fuldstændig enighed og harmoni.

Jeg bærer ydmygt vidnesbyrd om, at jeg ved, at Herren leder sin Kirke gennem sine tjenere. Jeg ved, at de er Herrens ædle, retskafne og hengivne tjenere. Jeg beder til, at vi må være modtagelige over for hans Ånd og lytte til de orakler, som han har udpeget. Jeg beder om dette, fordi jeg ved, at vi dødelige ikke kan kende Guds hensigter uden åbenbaring. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER

FOR HJEMMELÆRERE

1. Herrens profeter, seere og åbenbarere har altid haft og har stadig ansvar for at modtage og forkynde Guds ord til verden.
2. Medlemmer er ikke i fuld harmoni med Frelseren, hvis de ikke opretholder hans levende profet på jorden, nemlig Kirkens præsident.
3. Vi kan finde sikkerhed i at lytte til det, som Kirkens præsident siger, og følge hans råd.
4. Der skulle åbenbaring til at oprette denne Kirke. Åbenbaring har bragt den frem til det, den er i dag. Fortsat åbenbaring vil fortsætte med at lede den.

Det er rart at være vigtig,
men det er vigtigere at være rar.

DETALJE FRA LAD DE SVÅ BØRN KOMME TI, AUC. AF CARL BLOCH. ORIGINALEN HÆNGER I FREDERIKSBORG SLOTSKAPEL. TRYKT MED TILLADELSE FRA FREDERIKSBORG MUSEUM.

福音時間

(Tid til
evangeliet)

Loury Livsey
FOTO: FORFATTEREN

Hun kendte hele turen. Hun stod op lidt før kl. 6.00 for at nå bussen kl. 6.30 ind til skolen. Skoledagen var ni timer lang. Men når klokken ringede ud efter sidste time, følte det for hende, som om dagen lige var begyndt. Hun forlod klassen og gik hen til biblioteket for at bruge tre timer på at lave lektier. Kl. 20.00 stod hun så igen på bussen og kørte den 40 minutter lange tur til sit hjem, hvor hun tog bad, spiste, læste nyhederne i dagens avis, læste i skrifterne og gik i seng. Og næste dag begyndte Liu Kwan Ling, som også kalder sig Angel, forfra igen.

Fritid var ikke en luksus, som Angel kendte noget til dengang, og du gør hun stadig ikke.

Selv Angel indrømmer, at det var et anstrengende program. Men hun indrømmer også, at det har været sliddet værd. Sidste år tog Angel sin eksamen fra Taipei First Girls' High School og er nu igang med sit første år på National Taiwan University, som er den bedste læreanstalt i denne lille ø-nation ud for Kinas kyst.

Efter at have klaret sig gennem gymnasiets hårde program har Angel nu endnu mere travlt. Hendes skema på universitetet er ikke meget anderledes end det, hun havde i gymnasiet. Faktisk er de næsten ens. Men de kurser, som hun går til her, er mere krævende. Men Angel ved godt, hvordan hun har formået at få det hele til at passe sammen i den snævre tidsplan.

»Jeg kan øge min åndelighed ved at læse skrifterne og bede,« siger hun. »Jeg tror, at hvis jeg ikke gjorde

det, og hvis jeg ikke kom til mine søndagsmøder, så ville jeg lettere miste mødet og blive deprimeret over skolen og livet. Men hvis jeg kommer til nadvermøde og lytter til talerne, så synes mit liv mere vigtigt og lykkeligt. Jeg mener, at det vigtigste i mit liv er min åndelighed.«

Angel havde to svære år, mens hun dels forberedte sig på at komme på universitetet og dels stræbte efter at forblive aktiv i Peitou Ward i Taipei Øst stav, hvor hun er sit wards nadvermødepianist.

Det meste af hendes tid gik med at studere engelsk, matematik, kinesisk, fysik, kemi, biologi, gymnastik, musik og husgerning (madlavning og syning).

Studiet af skrifterne gav Angel et tiltrængt pusterum, selv om hendes venner ikke kunne forstå, hvorfor hun brugte tid på religion, i stedet for at koncentrere sig om sine lektier. »Mange af dem synes, det er sært, at jeg bruger tid på min kirke. De fleste af mine klassekammerater er ikke religiøse,« siger Angel, som var det eneste medlem af Kirken blandt Taipei First Girls' Schools over 4.000 elever. »Nogle studerende drøfter religion med mig, men som oftest synes de, at det er underligt at være SDH, fordi det trækker mig væk fra mine studier.«

En af disse klassekammerater er en veninde, som Angel inviterede med i kirke en søndag. Angel siger, at det stort set var en positiv oplevelse for hendes veninde at være i kirke. Hun fortalte senere Angel, at hun syntes, at religion var

Taiwans Angel

Liu: »Jeg

mener, at det

vigtigste i mit

liv er min

åndelighed.«

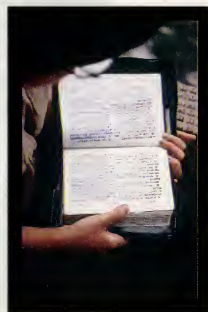

Angel bestod
som en af de
bedste i sin
klasse. Hun
tvivler på, at
hun kunne have
klaret det uden
evangeliets
indflydelse.

Selvom Angel
har travlt i
skolen, virker
hun som pianist
i wardet.

»Jeg kan øge
min åndelighed
ved at læse i
skrifterne og
bede,« siger
Angel.

en god ting, og at hun måske selv ville blive religiøs – efter at hun er færdig på universitetet. »Hun mente ikke, at hun havde tid til Kirken,« tilføjer Angel.

Selv ikke Angels far, Liu Chuen Shin, er helt overbevist om, at den tid, som hans datter bruger på at lære evangeliet at kende, er særlig produktiv. Han spørger tit, om det ikke var klogere, at Angel brugte tid på sine lektier eller på at studere på biblioteket. Da Angels mor blev medlem af Kirken i 1984, var Angel kun syv år. Selvom Liu Chuen Shin ikke havde noget imod, at hans kone blev døbt, var han ikke interesseret i også at blive medlem af Kirken. Men han gav dog Angel lov til at blive døbt, da hun fyldte otte.

»Min far er lidt underlig,« tilføjer Angel. »Somme tider siger han: 'Du skal jo snart op til eksamen, så måske skulle du ikke gå i kirke lige nu.' Men til andre tider skynder han på mig, fordi han ikke vil have, at jeg skal komme for sent i kirke.

Mine forældre nærer store forventninger til mig. Min far mener, at jeg kan få stor indflydelse på vores familie ved at fortsætte min uddannelse og klare mig godt,« tilføjer Angel. Angel påpeger hurtigt, at hun også kan få stor indflydelse på sin familie ved at forblive aktiv i Kirken.

»Her i Taiwan sætter de forældre, som er medlemmer af Kirken, et godt eksempel for deres børn,« siger Kent Liang, tidligere regionalrepræsentant og stavspræsident. »De går i kirke og passer deres kaldelser, og det ser børnene. Men

nogle unge, som ikke har forældre, der er medlemmer af Kirken, bliver ofte fristet til at slappe af og undlade at gå i kirke om søndagen. Og konkurrencen i skolen er så voldsom, at de næsten kun ånder og lever for skolen. De tænker: 'Skal jeg nu gå i kirke eller på biblioteket?' Til tider tager de meget afslappet på deres kirkeliv, for de kan ikke se ret langt ud i fremtiden. Lige nu er mange af de unge i Taiwan kun optaget af skolen.«

Og det er det, der er så forbløffende ved Angel. Hun bestod som en af de bedste i sin klasse, og hun mener ikke, at det kunne have ladet sig gøre, hvis hun ikke havde haft evangeliet til at vejlede sig. »Kirken var især en stor hjælp i det sidste gymnasieår. Jeg lagde mærke til, at mange af mine klassekammerater let blev deprimeret af skolearbejdet,« siger hun. »Men jeg vidste, at hvis jeg gjorde mit bedste, så ville min himmelske Fader hjælpe mig. Som regel var mine karakterer bedre, end jeg havde ventet.«

I dag har Angel travlt med lægestudierne. Når Angel vender hjem efter en lang dag, giver hun sig tid til at studere skrifterne. Når hun lukker sine skrifter, er klokken 22.30. Angels dag er endelig forbi. Hun kan lukke øjnene i visheden om, at hun klarer sig godt i skolen, og, hvad der er endnu vigtigere, hun har fundet tid til at indpasse evangeliet i sit travle liv. Om mindre end otte timer begynder hendes dag igen. Angel vil uden tvivl nyde en god, sund søvn. □

»Kirken var
især en hjælp i
mit sidste
gymnasieår. Jeg
vidste, at hvis
jeg gjorde mit
bedste, så ville
min himmelske
Fader hjælpe
mig.«

POPULARITET OG PRINCIPPER

På mange områder går verdens veje i modsat retning end evangeliet. Da vi er et pagtsfolk, må vores loyalitet ligge hos Herren.

DETALIE FRA LEHIS DRÖM, AF GREG K. OLSEN

Ældste Neal A. Maxwell
De Tolv Apostles Kvorum

Der er mange farer – både skjulte og åbenlyse – når medlemmer falder ind på verdens veje. På så mange områder går verdens veje i modsat retning af evangeliet. Desuden skal vores loyalitet som pagts-

folk ligge hos Herren, ikke hos denne verdens kejsere. Men verdens greb i os er både virkeligt og vedvarende. Men at følge verdens veje er blot at søge tomhed, »for denne verden, som den er, går til grunde« (1 Kor 7:31).

Det er typisk for præsident Brigham Young at han talte skarpt

Blandt dem, der hånligt peger fingre, er der også nogle, som engang holdt fast ved jernstangen. De blev grebet af skam, faldt bort og tager nu del i den populære spotten i den store og rummelige bygning.

mod popularitet og dens til tider nedbrydende anerkendelse:

»Jeg vil ikke have, at 'mormonismen' bliver populær ... Jeg vil hellere gennemgå alle de helliges elendighed og sorg, problemer og trængsler, end at se Kristi religion blive populær i verden« (i *Journal of Discourses*, 10:297).

Præsident N. Eldon Tanner advarede: »Denne trang til ros og popularitet styrer alt for ofte folks handlinger, og når (de) giver efter for det, opdager de, at de bøjer deres karakter, når de tror, at de blot bukker for hyldest« (*Ensign*, november 1975, side 76).

Ydermere skal vi ikke blot forsage den nedbrydende popularitet, vi skal heller ikke blive overraskede »på den dag ... skal (Satan) rase i menneskehjernerne og opirre dem til vrede mod det, der er godt« (2 Nephi 28:20).

Kirkens standarder forbliver uændrede i en tid, hvor nogle faktisk kal-

Kirkens standarder forbliver uændrede i en tid, hvor nogle faktisk kalder godt for ondt og ondt for godt! Hvis vi er sagtmodige og har Helligåndens gave, vil vi ikke ligge under for trendsetternes manipulation af vores lyster.

der godt for ondt og ondt for godt! (Se Es 5:20). Intet under at de sidste dages hellige »skal være der, hvor der kan blive peget hånligt ad dem« (Brigham Young i *Journal of Discourses*, 12:272). Eftersom der ikke er store chancer for, at de hånlige fingre vil blive rettet mod andre, bør vi ikke ænse dem (se 1 Nephi 8:33). Ironisk nok er der blandt dem, som peger hånligt ad os, nogle som engang holdt fast ved jernstangen. Som Lehi forudså, er disse overløbere blevet grebet af skam, faldet bort og tager nu del i den populære spotten i den store og rummelige bygning (se 1 Nephi 8:27, 33).

Popularitet kan overvælde den enkeltes indre vagtværn, eller samvittigheden, som våger over vedkommendes sjæl ved at lade højlydte og skærende alarmsignaler lyde.

Jeg ved godt, at vi ikke bevidst søger skammen, den skal nok komme af sig selv. Jeg ved også, at retfærdigheden senere skal herske i triumf på jorden. Der har også været

tidspunkter med lykkelig og sjælden retfærdighed, som i Enoks stad, hvor Guds principper nød en retmæssig popularitet i dette særlige samfund. Men det er ikke tilfældet i dag, skønt der er mange gode og hæderlige mennesker blandt de forskellige racer og nationer.

Hvis vi er sagtmodige og har Helligåndens gave, vil vi ikke ligge under for trendsetternes manipulation af vores lyster. Bevidst manipulation – hvadenten det gælder nikotin, spiritus eller pornografi – er en kendsgerning, på grund af »de onde hensigter, som er og vil være i rænkefulde menneskers hjertes i de sidste dage« (L&P 89:4).

Set i lyset af tidens forhold er det intet under, at præsident Thomas S. Monson fra Det Første Præsidentskab advarede Kirkens medlemmer mod at sætte »popularitet over principper«. Kan vi for eksempel afslå at overvære en upassende film, lige så let som vi afslår spiritus? Kan vi holde vores latter tilbage fra en sjofel vittighed, lige så let som at afslå en cigaret?

Skønt medlemmerne bor på steder, hvor de næsten altid klart er en minoritet, skiller vi os da også ud, hvor det virkelig betyder noget, men uden at være selvgede?

Hvis det at være populær fordrer, at vi tager del i verdens tåbeligheder

og veje, er det så ikke for høj en pris at betale for en så flygtig anerkendelse? Tænk på Pontius Pilatus. Han behagede tøvende pøblen ved at gøre det, der var populært for at undgå ballade. Ironisk nok mistede Pilatus blot nogle få år senere sin status på grund af uroligheder i Samaria.

Når man betragter historiens gang, glemmer man hurtigt de lektier, den lærer os. For eksempel valgte Winston Churchill følgende tema til det sidste bind af sit værk om Den Anden Verdenskrigs historie: »Hvordan de store demokratier sejrede og derved blev i stand til at genoptage de tåbeligheder, som nær havde kostet dem livet« (*The Second World War*, bind 6: *Triumf and Tragedy*, Boston: Houghton Mifflin Company, 1953, side ix).

Nogle ting er populære, netop fordi de ikke stiller krav til den enkelte og derved indgyder en falsk fornemmelse af frihed. Men der er ingen virkelig frihed i tøjlesløshed og ingen virkelig frigørelse ved at fralægge sig et personligt ansvar. Verdens intellektuelle pres er også stærkt. Ældste Albert E. Bowen fra De Tolvs Kvorum bemærkede, hvordan nogle »for at vinde yndest, øge deres popularitet og undgå at vække anstød ... har taget menneskers teorier til sig og forsøgt at blande dem

DETALJE FRA O. JERUSALEM, AF GREG K. OLSEN

med Guds Søns lærdomme, men de går ikke i spænd« (i Conference Report, april 1952, side 66).

Selv når vi tappert følger de rette principper, bør vi sagtnodigt stræbe efter at gøre disse korrekte principper populære, snarere end os selv. Ældste Mark E. Peterson fra De

Tolvs Kvorum talte engang til generalautoriteter, som er så velsignede med og har så stor brug for Kirkens medlemmers kærlighed og støtte. Han advarede om, at »smiger kan føre os til fald«. Det er en lære for os, at Jesus altid videregav al ære til Faderen (se Moses 4:2; L&P 19:19).

Den lige og snævre sti, som fører til frelse, er desværre ikke så befærdet. Vi kan derfor ikke både følge med flokken og nærme os Jesus. Evangeliets står for bestandighed midt i forandringerne, ikke eftergivende tilpasning til skiftende luner og moder.

Popularitet kan blive et narkotikum. Vi kan blive afhængige af den og kræve de hyppige »fix,« som vi opnår ved verdens ros og anerkendelse. Et hoved, der har næsen i sky, har sværere ved at bøje sig i ydmyghed.

Popularitet er især farligt, fordi det får os til at fokusere på os selv, i stedet for at være opmærksomme på andres behov. Vi bliver selvoptaget og tænker kun på opmærksomhed, mens vi lader dem, der er virkelig nødlidende »gå forbi« os »uden at skænke dem nogen tanke« (Mormon 8:39). Det er derfor en trist kendsgerning, at popularitet hindrer os i at holde de to største bud! (se Matt 22:36-40).

Selvfølgerlig har vi alle brug for omhed og at føle os elsket! Vel kan anerkendelse være gavnlig! Og vi skal også nyde livet blandt ligesindede hellige. Men bare at holde af at være afholdt er usundt. Og overdreven

bekymring for vores anseelse i vreden, kan få os til at ændre på vores prioritering, fremfor at have Jesu billede indprentet i vores sind (se Alma 5:14, 19).

Der er også stor værdi i, at Kirken er kendt viden om og oprigtigt respekteret for det, den står for. Det har også stor værdi, at Kirkens medlemmer bruger deres retskaffenhed og kloge indflydelse på at løse nogle af tidens problemer. Vi er trods alt, både som medlemmer af Kirken og samfundsborgere, blevet belært om, at »virke med iver« for en god sag »af egen fri vilje« (L&P 58:27). Men udfordringen ligger i at »virke med iver« på grundlag af de rette principper, ikke ud fra et ønske om popularitet.

Desuden vil de, der bliver ægte hellige, opnå deres egen åndelige skønhed. De vil ikke alene nyde særlig respekt fra de eftertænksomme og lydige, men de vil måske endda kunne samle mange åndsbeslægtede over hele kloden. Mange, der ikke er medlemmer af Kirken, lever ædle, hæderlige og gode liv. De »holdes borte fra sandheden blot derved, at de ikke ved, hvor de kan finde den« (L&P 123:12).

Kirkens medlemmer vil være spredt over hele jorden, men deres magt er begrænset. De vil være »udrustet med retfærdighed og med Guds kraft i stor herlighed« (1 Nephi

14:14). Den sidste velsignelse overstiger på enhver måde det, som jordisk popularitet kan give en.

Jesus gav os den vigtigste demografiske kendsgerning: vid er den port, og populær og bred er den vej, der fører til fortabelsen (se Matt 7:13). Den lige og snævre sti, der fører til frelse, er desværre ikke særlig benyttet. Det kan derfor ikke lade sig gøre både at følge med flokken og nærme sig Jesus. Ikke desto mindre er der nogle, der prøver at tjene Herren uden at krænke djævelen (se James E. Faust, *Stjemen*, 1995, side 2). Andre vil gerne »tjene Herren, men kun som hans rådgivere,« advarede præsident Marion G. Romney.

Vi kan ikke forbedre verden, hvis vi selv har tillempt os verden (se Rom 12:2). Evangeliet repræsenterer bestandighed i en foranderlig tid, ikke eftergivende tilpasning til skiftende luner og moder. Jesu trofaste disciple vil derfor ikke blot være kamæleoner, der skifter farver, så de hele tiden kan falde ind i de skiftende omstændigheder.

Vi lever i en tid, hvor »enhver vandrer på sin egen vej« (L&P 1:16). Det er derfor bydende nødvendigt at overveje, hvor farligt det kan være blot at behage sig selv. Det kan være den farligste form for selvglæde, den luller os ind i den skæbnsvangre

illusion, som en kommentator så rammende har beskrevet:

»For hvis Gud er et socialt bevidst politisk væsen, hvis synspunkter uvægerligt falder sammen med vore egne fordomme på alle væsentlige doktrinerne punkter, vil han ikke fordr mere af os end vores politik kræver. Hvis Gud desuden er begrænset, progressiv og uendelig kærlig, kan vi vel godt droppe kirken næste søndag og gå i biografen i stedet for. For hvis vi ikke har noget at frygte fra denne uendeligt kærlige, uendeligt overbærende og uendeligt tilgivende Gud, hvordan kan vores tilbedelse af ham da bestå af mere end blot selvglæde over vore egne moralske standarder? Som ateisten siger: *Jeg elsker denne Gud. Det er rart at se ham i spejlet hver morgen, når jeg barberer mig*« (Eugene D. Genovese, »Pilgrim's Progress,« *The New Republic*, 11. maj 1992, side 38, fremhævelse tilføjet).

Popularitet uden principper fordrer, at man med steds store iver spiller op til verdens publikum. Men en dag vil den i dag så populære scene stå underligt tom, for alle tilskuerne er draget bort for at tage del i den storslåede, men alvorlige slutscene, hvor hvert knæ skal bøje sig og hver tunge skal bekende, at Jesus er Kristus! (se Fil 2:10-11). □

HOLE - I N - T H E - ROCK

Den tro, det mod og de
ofre, som de hellige, der
trængte gennem
Hole-in-the-Rock i 1880,
udviste, står for alle sidste
dages hellige som et
eksempel på den kraft, som

vi kan få del i, når vi er i

Herrens tjeneste.

LaRene Porter Gaunt

Til venstre: Et glimt fra Hole-in-the-Rock ved Lake Powell, som blev dannet i 1964, da Colorado-floden blev opdæmmet. Herover: Den øverste stejle tredjedel af vognsporet gennem Hole-in-the-Rock, set fra Lake Powell.

Skal vi vende om eller fortsætte?« Det var det spørgsmål, der optog pionerkompagniet natten til den 3. december 1879. Kirkens præsident, John Taylor, havde kaldet denne gruppe til at bosætte sig i San Juan Mission i den sydøstlige del af det, der i dag er staten Utah. Men på dette tidspunkt af turen lå det ikke klart, hvordan man skulle komme videre.

Pionererne havde slået lejrv

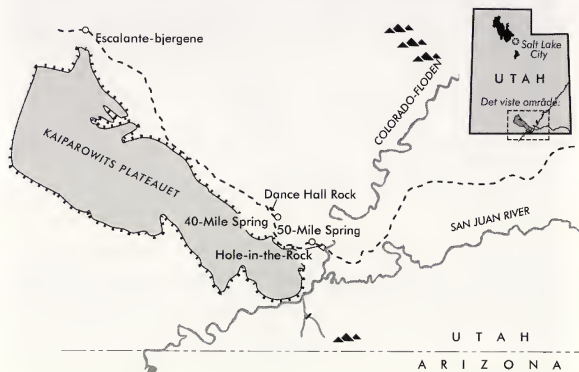
40-Mile Spring, som lå oppe på et klippeplateau. Silas S. Smith, der var kompagniets leder, var klar over, hvor alvorlig situationen var. Der befandt sig omkring 250 mænd, kvinder og børn i lejren, som bestod af 80 vogne. Der var også flere hundrede stykker kvæg med i karavanen. De var blevet indhentet af vinteren, og de havde for få forsyninger og andre ressourcer til at klare sig indtil foråret.

Præsident Smith sad i sit telt og

FOTO: DON IRIDING

FOTO: UJÄNY AF UNITED STATES BUREAU OF RECLAMATION

drøftede situationen med andre ledere. Det syntes umuligt at vende om. Bag dem, mod vest, havde sneen begravet vejen gennem Escalante-bjergene og dækket det græs, som kvæget skulle æde. Desuden tog pionererne kaldelsen til at bosætte sig i San Juan Mission, som præsident Taylor havde givet dem, alvorligt. Det var et led i præsident Brigham Youngs oprindelig plan for bosættelsen af hele området. Hvem af dem ville sige nej til sådan et kald?

Foran pionererne lå mod øst mere end 300 kilometer ufrekommelig

terræn uden veje og med meget lidt vand. Hvis de besluttede at fortsætte, var de nødt til at trænge igennem Hole-in-the-Rock – en spalte i den vestlige side af Glen Canyon på et højtliggende plateau over Colorado-floden. Det var en farlig genvej, men den eneste anden vej var mere end 600 kilometer lang. Spejdernes rapport var nedslående. Hvis man skulle gennem Hole-in-the-Rock, måtte man føre vogne og kvæg ned ad en sti, som faldt 610 meter, og på en tredjedel af vejen var faldet på 45 grader.

De fleste mente, at det var umu-

ligt. Efter en del diskussion foreslog en af mændene, at de skulle overlade beslutning til »præsident Smith og Herren.«¹ Forslaget blev enstemmigt vedtaget, og det afspejler den tro, som de tilstedeværende havde på, at Herren ville inspirere deres leder.

Næsten morgen kaldte præsident Smith sammen til møde for at fortælle, at det var besluttet at drage videre. »Miraklet ved denne beslutning gik gennem lejren som et elektrisk stød,« skrev Kumen Jones, et medlem af gruppen, »og overalt lød glædesudbrud.« Ved det møde bar mange vidnesbyrd til fordel for beslutningen om at fortsætte. Nogle begyndte at synge. Andre faldt ind, og snart rundede »Guds Ånd som en ild« (*Salmer og sange*, nr. 2) gennem den kolde decemberluft.

»VI FIK JORD OG STEN

TIL AT FLYVE«

Forenet i beslutningen om at være tro mod deres kaldelse fra profeten drog kompagniet ud i ørkenen mod 50-Mile Spring. Da der ikke var nogen vej, måtte pionererne selv bane den gennem det, som en mand beskrev som »det barskeste område, jeg nogensinde har set en vogn køre

Yderst til venstre: Pionerer dansede til violinmusik i den naturlige åbning i Dance Hall Rock på vejen til Hole-in-the-Rock. Til venstre: Pionerne huggede en vej i en klippevæg, som gik lodret ned. Den afsats, som de fik lavet, var lige bred nok til, at en vogn kunne køre ned. Herover: Dette lufffoto, som er taget inden Lake Powell blev dannet, viser klippesprækken ved Hole-in-the-Rock (forrest i midten) og pionerruten østpå over Colorado-floden ind i det, som en pioner kaldte »det barskeste område, man har set.«

gennem.« Området, der bestod af klipper og næsten uden planter, var en blanding af slugter og snævre kløfter mellem 100 meter høje bjergsider.

Ved 50-Mile Spring opdelte præsident Smith kompagniet i tre arbejdsgrupper: En, der skulle arbejde i klippespalten, en anden, der skulle bane en vej fra klippespalten til flo-

den, der lå 1200 meter derfra, og en tredje, der skulle bygge en færgе. De næste seks uger arbejdede alle tre hold samtidig. »Jeg tror aldrig, jeg har (set) ... mænd arbejde med større virkelyst end denne skare,« skrev Cornelius I. Decker fra den gruppe, som arbejdede på at udvide klippespalten. »Vi var alle unge mænd; ... vi

fik jord og sten til at flyve.« Der blev bygget to smedjer ved »Hullet,« så smedene kunne slibe redskaberne, mens mændene hakkede i den massive klippe. Adskillige mænd blev firet ud over den 14 meter dybe kløft i tøndet. Mens de hang og dinglede der, borede de huller ind i bjergvæggen og fyldte dem med sprængstof. Arbejdet fortsatte både i snestorm og solskin.

Den anden gruppe byggede en vej gennem næsten ufremkommeligt område. Den øverste stejle tredjedel af vejen udgjorde en stor udfordring. Et af de problemer, som arbejderne skulle løse, var, hvordan man skulle skabe en vej hen over en 15 meter bred klippevæg. Til at begynde med sprængte de en afsats langs klippevæggen, og derefter gjorde de afsatsen bredere. Det blev gjort ved at hamre pæle ind i huller, som blev boret parallelt på afsatsen.

Det område, som derved opstod, blev fyldt op med bjælker, sten og jord, hvorved man dannede en afsats, der var lige var bred nok til, at en vogn kunne køre hen over den.

Den tredje gruppe byggede en færgе, der var bred nok til at fragte to vogne over Colorado-floden ad gangen. En del af denne gruppe begyndte også at bane en vej østpå.

»JEG GLEMMER ALDRIG DEN DAG«

Den 26. januar 1880 var alt parat. Elizabeth M. Decker skrev om de første vogn, der kørte ned gennem »Hullet«: »Vejen ned gennem hullet i klippen ned til floden ... går næsten lodret ned, og kløfterne på hver side er 150 meter dybe, og der er kun lige plads nok til, at en vogn

Hole-in-the-Rock – før og nu. De lyse områder viser den mængde sten og klippestykker, som pionererne fjernede.

kan køre ned. Jeg var ved at dø af skræk. De havde trukket bremsen på den første vogn, som jeg så køre ned, og ... (de bandt baghjulene sammen med kæder, så de gled i stedet for at køre), og der var bundet et tykt reb i vognen, og ti mand holdt fast i det, og de fór ned, som ville de smadre alt på deres vej. Jeg glemmer aldrig den dag.»

Joseph Stanford Smiths vogn var den sidste af de 26 vogne, der kørte gennem Hole-in-the-Rock den dag. Bror Smith, der var kendt som Stanford, havde hele dagen hjulpet andre, mens hans kone og tre børn sad på en dynde tæpper i sneen og så på. Stanford og hans kone var åbenbart ikke klar over, at der ville komme nogen og hjælpe dem, så de troede, at de var strandet. Derfor besluttede de, at de selv ville føre den ned. Belle satte deres tre-årige søn på tæpperne, anbragte deres mindste mellem hans ben og gav

dem besked på ikke at gå nogen steder, før deres far kom tilbage efter dem. Ada, den ældste, sad foran sine brødre og bad.

Belle og en af hestene trak i det reb, der var bundet fast bag på vognen, mens Stanford stemte fødderne mod forsækkelen og forsigtigt drev hestespanDET fremad. Knap var de begyndt på nedturen, før førerhesten styrtede. Belles fod sad fast mellem klippestykkerne, og til sidst blev hun også væltet omkuld og trukket ned ad den stejle skrænt sammen med hesten. Da vognen endelig standsede, havde en skarp sten flånsset Belles ben fra hælen op til hoften. Stanford løb hen til hende for at se, hvor slemt hun var kommet til skade.

Med typisk pionersjæthed sagde Belle, at hun havde hinket hele vejen ned. Stanford hjalp hende op i vognen, rensede hendes sår og klatrede så op efter børnene. Da han passerede sin hest, som var omtumlet, men i live, tog han sin hat af og vinkede til sin kone. De havde klaret det!

»SLID OG HARMONI«

Da kompagniet var blevet færged over Colorado-floden, havde de stadig 240 kilometer gennem ujævnt terræn foran sig. Elizabeth M. Decker beskrev området i et brev til sine forældre: »Det er det barskeste land, I nogensinde har set. Der er ikke andet end klipper, huller, bakker og fordybninger. Bjergene består af massiv klippe, der er glat som et æble.« Fordi området viste sig at være mere barsk end ventet, kom rejsen til at vare længere end beregnet – seks måneder i stedet for seks uger – hvilket gjorde den såkaldte

genvej utrolig besværlig. Der blev født to børn på rejsen. Forsyninger måtte fragtes frem til kompagniet på muldyr. Den 6. april 1880 nåede det udmattede kompagni frem til nogle få hektar god agerjord nær en lille flod. De kaldte stedet for Bluff City.

Skønt rejsen havde tæret på pionererne, så var de forblevet tro mod deres beslutning om at følge profeten og fortsætte, og de havde udholdt deres trængsler med godt humør. Et af kompagniets medlemmer mindedes: »I et vogn tog ... der bevæger sig ... gennem et utroligt barsk område, ville man normalt vente ballade og ulykker, men det var ikke tilfældet. Der herskede slid og harmoni.«

Den vej, som disse pionere banede, blev brugt som en af de vigtigste veje ind og ud af området i et års tid. De kompagnier, der rejste vestpå op gennem den stejle passage i Hole-in-the-Rock, måtte have seks heste for hver vogn på turen op.

I 1882 blev vejen ikke længere benyttet, men pionererne havde udrettet det, de havde sat sig for – nemlig at oprette en bosættelse i en fjern afkrog af det, der skulle være staten Deseret. Skønt området i dag er noget isoleret, står det som et monument over de trofaste og gæve pionere, som hakkede sig vej gennem den massive klippe i lydighed mod en kaldelse fra profeten. □

NOTER

1. David E. Miller, *Hole-in-the-Rock*, (Salt Lake City: University of Utah Press, 1966), side 65. Millers bog var kilden til mange af de oplysninger, som findes i denne artikel.

STJERNEN

BØRNES TJERNEN

145. ÅRGANG · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · AUGUST 1996

HISTORIER FRA MORMONS BOG

Tegnene på Kristi fødsel

Nephi, Helamans søn, gav de hellige optegnelser og skrifter til sin søn Nephi.

3 Nephi 1:2-3

Nephiterne så store tegn og mirakler, som var blevet forudsagt i forbindelse med Jesu Kristi fødsel.

3 Nephi 1:4

Nogle nephiter sagde, at tiden for hans fødsel var forpasset. De håned dem, der troede på lamaniten Samuels profetier.

3 Nephi 1:5-6

De mennesker, som troede på Jesus Kristus og profeterne, blev bedrøvede ved tanken om, at nogen skulle hindre profetierne i at blive opfyldt.

3 Nephi 1:7

Folket ventede trofast på en nat uden mørke, som var et af tegnene på, at Jesus Kristus var blevet født i Betlehem.

3 Nephi 1:8

De, der ikke troede på Jesus Kristus, valgte en dag, hvor alle de troende skulle slås ihjel, hvis tegnet ikke havde vist sig.
3 Nephi 1:9

Nephi var meget bedrøvet på den grund af den ugudelighed, som de, der ikke troede på Frelseren, udviste.
3 Nephi 1:10

Nephi bad hele dagen for de mennesker, som skulle slås ihjel.
3 Nephi 1:11-12

Herren sagde til Nephi: »Vær ved godt mod; thi se ... i denne nat skal tegnet gives, og i morgen kommer jeg til verden.«
3 Nephi 1:13

Den aften gik solen ned, men det blev ikke mørkt! Tegnet på Jesu Kristi fødsel var givet. Folket var forbøffet.
3 Nephi 1:15

De, der havde planlagt at slå de troende ihjel, faldt til jorden, som om de var døde.
3 Nephi 1:16

De var bange, fordi de havde været onde. De vidste, at nu ville Frelseren blive født, og at profeternes ord var sande.
3 Nephi 1:17-18

Det var lyst hele natten. Da solen stod op næste morgen, vidste folk, at Jesus Kristus ville blive født den dag. Profetierne var opfyldt.
3 Nephi 1:19-20

En ny stjerne viste sig på himlen, ligesom profeterne havde forudsagt.
3 Nephi 1:21

Satan ville lokke folk fra at tro på de tegn, som de havde set, men de fleste bevarede troen.
3 Nephi 1:22

Nephi og andre kirkeledere døbte alle dem, som troede og omvendte sig.
3 Nephi 1:23

Der var stor glæde i landet, fordi profeternes ord var gået i opfyldelse. Jesus Kristus var blevet født.
3 Nephi 1:26

DEN SNÆVRE OG TRANGE STI

Ældste Joseph B. Wirthlin
De Tolv Apostles Kvorum

En nat, da søster Wirthlin og jeg kørte på en bjergvej i øsende regn, fyldt med torden og lynlimt, kunne vi slet ikke se vejen. Jeg holdt bedre øje med de hvide kørebanelinjer, end jeg nogen siden før havde gjort. Ved at holde os inden for stribernes undvigelse vi at køre ud over skrænten i den ene side og at køre frontalt ind i en modkørende bil i den anden side. At køre over stribernes i en af siderne ville have medført en katastrofe.

Den bjergvej minder meget om livet. Hvis vi holder os inden for de

linjer, som Gud har trukket op, vil han beskytte os, så vi kan nå sikkert frem til vores mål.

Frelseren har sagt: »Thi den port er snæver, og den vej er trang, som fører til ophøjelse« (L&P 132:22).

Hvordan kan vi holde os på Herrens sti? Han har givet os svaret igen og igen. Vi må lære Guds ord at kende ved at studere skrifterne og efterleve det, ved at bede dagligt og tjene vores medmennesker.

Hvis vi gør alt, hvad vi kan for at holde os inden for stregerne, når uvejret hærger og fristelserne lokker, vil i

overvinde alle udfordringer og nyde evigt liv sammen med vores himmelske Fader og hans elskede Søn. □

VENNER I NYHEDERNE

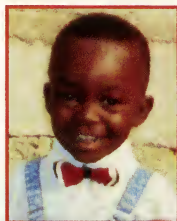

Joshua Gregory, 10,
Bexhill-on-Sea, East
Sussex, England, elsker at
læse historier fra
skrifterne, forberede
lektioner til
familieaftener og cykle.

Luisa Fernanda Sánchez Rey, 9,
Batá, Colombia, har et stort
vidnesbyrd om at læse skrifterne
og om faste og bøn. Hun kan
lide at bære sit vidnesbyrd til
familieaften.

Sherlene Essor, 7,
fra De Nederlandske
Antiller, missionen i
Caracas, Venezuela, holder
af Primary og familieaften.
Hun elsker sin næste og er
sød mod alle.

Clifford Akpan Sam Enodien, 3,
Ibadan, Nigeria, elsker at
komme til Primary og er især
glad for at synge alle sangene.
Han kan også lide at spille fod-
bold og bordtennis.

Maria Leifer, 10, St. Wolfgang, Østrig, holder af sport, især tennis og svømning. Hun går ofte ture med sin familie.

Kevin Weibell, 5, Hutterstadt, Tyskland, elsker at tegne, cykle og komme i Primary. Han går i børnehave.

Marie Stephanie Pascua Rafel, fra San Lorenzo Ilocos Nordre Gren i Batac Distrikt på Filippinerne holder af undervisningen i Primary. Hun er også dygtig i sin børnehaveklasse.

Paul Morrissey, 10, Cape Town, Sydafrika, elsker at spille klaver og synge i skolens kor. Han holder meget af sin primaryklasse.

Andrea Dayne Q. Soleta, 4, Cavite, Filippinerne, holder af at synge »Jeg er Guds kære barn«. Hun kan også lide at hjælpe sin mor med at passe sine mindre søstre.

Holly-Anne Baker, 9, Bradford, Victoria, Australien, lærte alle trosartiklerne udenad, inden hun blev døbt. Hun elsker at spille brætspil med sine fem brødre.

Alma J. Yates

Hvem skal du have med til din fødselsdag i morgen?« spurgte mor, mens jeg kiggede på den lille krokodille-piñata, som hun var ved at lave til mig.

Mor lavede altid piñataer til vores fødselsdage. Hun havde lavet cowboys, heste, elefanter og pirater og propet dem med slik og overraskelser. Vi inviterede vores venner ind, hængte piñataerne op i piletræet og gav alle en chance for at smadre den og få del i godterne.

»Jeg vil invitere alle fra gaden med,« sagde jeg med et smil, mens mor limede store tænder og plasticøjne på krokodillen, der var lavet af farvestrålende silkepapir.

»Skal Bjarke Jyderup også med?« spurgte min bror David.

Jeg rynkede panden og knyttede næverne i lommen. »Jeg inviterer ikke Bjarke med til noget som helst. Han er en nørd.«

»Benjamin!« sagde mor og stirrede vredt på mig. »Du ved godt, at jeg ikke vil have, at du taler sådan om dine venner.«

»Jeg talte ikke om mine venner.« Jeg vendte mig og stormede ud af huset. Hver gang jeg tænkte på Bjarke, blev jeg rasende. Han var den mest irriterende plageånd, man kunne tænke sig. Han boede to huse længere nede på den anden side af gaden i et gult hus, der trængte til at blive malet. Græsplænen foran huset blev aldrig slået, og der var tit store brune pletter i plænen, fordi ingen vandede den.

Der var ingen, som kunne li' Bjarke. Han gik i laset tøj og med en baseball-kasket, der så ud, som om han havde hevet den op af en skraldespand. Men hans udseende var kun en del af problemet. Han var sådan en blæremås, der pralede af alt det, han havde, og alt det, han kunne.

D E N L I L L A

»Mor vil tvinge dig til at invitere Bjarke med til din fødselsdag,« drillede David, mens han fulgte efter mig ud af hoveddøren og ud på plænen under piletræet.

»Hun kan nok tvinge mig til at gå over med en indbydelse,« sagde jeg trodsigt, »men jeg gemmer den bare i buskene, så han aldrig finder den. Når han så ikke dukker op, vil mor spørge, om jeg har været ovre med indbydelsen, og så kan jeg svare ja.«

Vi begyndte at grine ved tanken om den spøg, jeg ville lave med Bjarke.

»Hvad laver I to?« sagde en stemme.

David og jeg så op. Der stod Bjarke med sin ånds- svage baseball-kasket.

»Vi laver ikke noget,« sagde jeg. »Og vi har ikke i sinde at lave noget,« tilføjede jeg i håb om, at Bjarke ville gå sin vej.

Bjarke traskede hen og smed sig i græsset ved siden af os. »Jeg har lige spillet alle tiders baseball-kamp,« bekendtgjorde han stolt. »Jeg slog ti homeruns.«

»Hold nu op,« sagde David hånligt. »Du har aldrig slået en homerun i dit liv.«

»Jo, jeg gjorde. Med det nye boldtræ, som min far har sendt til mig.«

»Du har ikke noget nyt boldtræ,« indvendte jeg.

Bjarke sprang op. »Vel har jeg så!«

Jeg lo og rystede på hovedet. »Så hent det og lad os se.«

»Påstår du, at jeg lyver?«

»Det gør du jo.«

Det, der nu skete, kom helt bag på mig. Bjarke fangede mig i et låsegreb, mens han slog, kradsede og sparkede på samme tid. Jeg rullede rundt og forsøgte at vride mig fri, men han holdt fast i mig.

KROKODILLE

»Hvad laver I, drenge?« hørte jeg mor spørge. Jeg sprang op, stirrede ondt på Bjarke og bøjede hovedet, mens jeg vendte mig om mod mor. »Vi legede bare.«

»Det så nu ikke ud, som om det var særlig sjovt. Hvis I skal lege på den måde, så må I hellere rydde op i garagen. Så laver I da ingen ulykker så længe.«

Resten af formiddagen holdt David og jeg os i garagen og brokkede os over Bjarke.

»Jeg snakker aldrig med ham mere,« sagde jeg til David, mens jeg fejede garagegulvet.

»Lad ikke mor høre det, så vil hun tvinge dig til at invitere Bjarke med til din piñata-fest.«

»Jeg springer min fødselsdag over i år, hvis jeg skal invitere Bjarke med. Og så forærer jeg den lilla krokodille væk.«

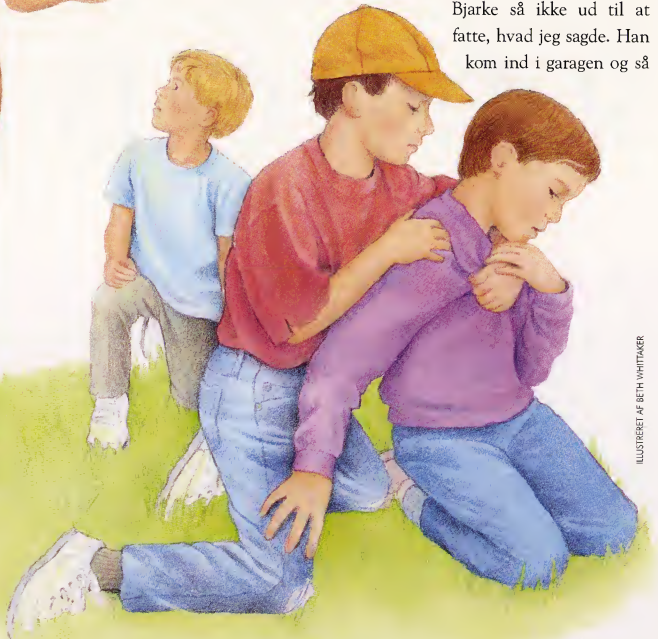
»Hej, Benjamin og David,« var der en, som råbte.

Vi så op og fik øje på Bjarke, der kom cyklende op ad indkørslen på sin gamle, hægedede cykel. David og jeg sagde ikke noget. Vi arbejdede bare videre.

»Hvad laver I?« spurgte Bjarke, mens han stillede cyklen opad husmuren.

»Vi ville have været ude at spille baseball, hvis ikke en eller anden var dukket op og begyndt at slå,« mumlede jeg.

Bjarke så ikke ud til at fatte, hvad jeg sagde. Han kom ind i garagen og så

ILLUSTRERET AF BETH WHITTAKER

sig omkring. »Har I stadig lyst til at spille?« spurgte han.

Jeg sagde ikke noget. Jeg håbede bare, at han ville gå sin vej.

»Ved I, hvad det er i morgen?« sagde Bjarke ophidset. David og jeg spurgte ikke.

»Det er min fødselsdag! Jeg fylder ni.«

»Din fødselsdag?« gispede David. »Så har du og Benjamin fødselsdag på samme dag! Han har fødselsdag i morgen, og han fylder også ni.«

»Hold mund,« snerrede jeg ad David.

»Min far sender mig en ny cykel. Med ti gear.«

»Hold dog op med dit praleri,« sagde jeg. »Du får ikke en pind, og det ved du godt. Du aner slet ikke, hvor din far er. Du har sikkert aldrig set din far, så hold op med at fortælle os om alt det, som han vil sende til dig. Han har aldrig sendt dig noget. Og det gør han heller aldrig.«

Jeg regnede med, at Bjarke ville slå ud efter mig, så jeg smed fejlbladet fra mig og gjorde en parade. Men Bjarke fór ikke løs på mig. Han stirrede bare på mig et øjeblik. Så sank han en klump, bøjede hovedet og sjuskede ud af garagen. Da han tog sin cykel og slingrede ned ad indkørslen, græd han.

Jeg havde haft lyst til at såre Bjarke – det var trods alt ham, der havde fået mor til at sætte os i arbejde. Men da jeg så ham køre bort med bøjet hoved og hængende skuldre, fik jeg ondt af ham. Det var første gang nogensinde, at jeg havde haft ondt af Bjarke.

David stirrede på mig, som om han ikke kunne tro sine egne ører.

»Han var selv ude om det,« forsvarede jeg mig.

David vendte sig og begyndte at rette på nogle kasser.

Jeg så Bjarke ude i sin have et par gange den dag. Han sad bare under et elmetræ og stirrede ned i jorden. Jeg havde en kold, tom følelse inden i mig. Jeg gjorde alt for at få den væk. Jeg prøvede en masse forskelligt – sjove lege, spændende lege – men lige meget hvad jeg gjorde, så forsvandt den kolde, tomme følelse ikke.

Dan aften, inden David og jeg slukkede lyset, lå jeg og kiggede på min piñata, som hang i hjørnet. Men jeg så ikke den lille krokodille. Jeg så kun Bjarke Jyderup.

»Skal I have lyset tændt hele natten, drenge?« spurgte far og stak hovedet ind til os. »Du må se at falde i søvn, Benjamin. Det er jo din store dag i morgen.«

»Far,« sagde jeg pludselig, »hvorfor er Bjarke Jyderup, som han er?«

Far tænkte sig om et øjeblik, så kom han hen og satte sig på min sengekant. »Mor sagde, at du har haft lidt bøvøl med Bjarke i dag,« sagde han. »Hvad var der i vejen?«

»Det er Bjarke, der er problemet,« mumlede jeg. »Han skal altid spille stor mand og blære sig med alt det, hans far vil sende ham, og alt det, han kan. Hvorfor opfører han sig sådan? Jeg får lyst til at slå ham.«

Far tænkte sig længe om. »Bjarke har ikke så mange rare ting. Og han får måske heller aldrig nogen. Men han vil så gerne have dem. Han ville gerne have en ny cykel, men han kan kun drømme om det – og håbe på, at hans far, som han aldrig hører fra, vil sende ham verdens bedste cykel.«

»Men han aner jo ikke, hvor hans far er.«

»Har du nogensinde tænkt på, hvordan det ville være, hvis du ikke havde en far eller en mor her altid? I aften må Bjarke sikkert gå i seng på egen hånd. Der kommer ikke nogen ind og siger godnat og spørger, om han har husket at bede sin aftenbøn. Men han længes efter den slags, lige så meget som du gør. Men den eneste måde, han kan få det på, er ved at drømme om det og lade som om, han har det.«

Jeg lå vågen længe efter, at David var faldet i søvn. Det nyttede ikke at lukke øjnene, for jeg lå bare og vendte og drejede mig og spekulerede. Det var først, da jeg kiggede hen i hjørnet og fik øje på min lille krokodilles mørke skygge, at jeg vidste, hvad jeg skulle gøre næste dag. Derefter var det let at falde i søvn.

Næste morgen gik jeg hen til Bjarkes hus. »Goddag, fru Jyderup.« Min stemme skælvede, mens jeg stod på dørtærpet uden for Bjarkes hjem. Selv om det var sent på morgenen, var Bjarkes mor stadig i morgenkåbe, og hun så ud, som om hun lige var stået op. »Er Bjarke hjemme?«

Hun stirrede på mig et øjeblik og kradsede sig i håret. »Jeg tror, han er omme i baghaven. Se selv efter. Men lad være med at hamre på døren igen.«

Jeg takkede hende og gik rundt om huset. Det var et stort rod deromme. Først kunne jeg ikke se nogen. Men så fik jeg øje på Bjarke, der sad på en kasse med sin dumme baseball-kasket på og et revnet baseballbat i hånden. Jeg råbte til ham, så han ikke skulle tro, at jeg udsponerede ham.

Bjarke så op. »Hvad kommer du her for?«

Jeg trak på skulderen. »Jeg ville bare se, hvordan du havde det. Og så ville jeg ønske dig tillykke med fødselsdagen. Det er jo din fødselsdag, ikke?«

»Jo, det er min fødselsdag. Jeg skal have en stor fest.« Så tav han og bed sig i læben. »Det skal jeg altså. Måske senere. Mor har det ikke så godt. Og far har ikke sendt mig den cykel endnu.«

Jeg tøvede, men så sagde jeg: »Min mor har lavet en piñata til min fødselsdag. Vi skal smadre den i eftermiddag og holde en stor fest.«

»Jeg tror også, jeg vil bede min mor om at lave en piñata, når hun får det bedre.«

»Det behøver hun ikke. Skal vi ikke bare dele

min? Der er jo ingen grund til, at begge vores mødre skal holde fest. Hvis din mor ikke har det så godt, kan du bare komme hjem til mig, så fejrer vi vores fødselsdag sammen. Du kan få lov til at være den første, der slår til min lilla krokodille.«

»Mener du det?«

Jeg smilede. »Selvfølgelig mener jeg det. Jeg har aldrig holdt en dobbeltfødselsdag før. Kom. Vi kan hjælpe far med at hænge piñataen op i piletræet.«

Pludselig løb vi sammen. Og

jeg lagde mærke til, at den kolde, tomme fornemmelse endelig var helt forsvundet. □

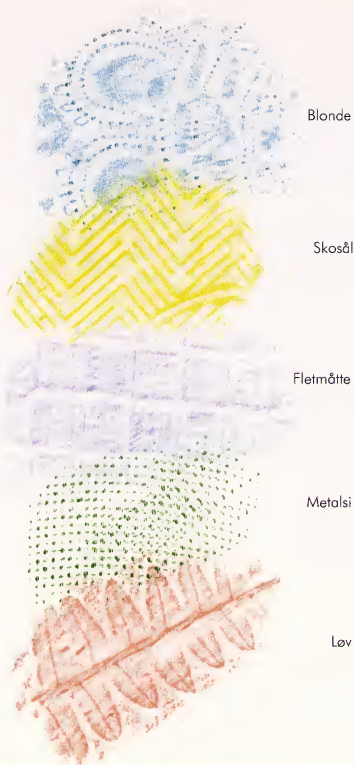
GNUBBEBILLEDER

Chris Reese

Hvis du vil lave gnumbebilleder, skal du bruge noget hvidt papir, en blyant, farvekridt og dine forældres tilladelse.

Find nogle spændende ting med en interessant struktur. Dæk hver af tingene med et stykke hvidt papir og hold det på plads med den ene hånd. Med den anden hånd gnumber du farvekridtet hen over papiret, så genstandens struktur danner et mønster. Pas på, at du ikke farver uden for papiret!

Når du har lavet et par gnumbebilleder, kan du prøve at tegne et billede af efter en malebog – eller du kan tegne din egen tegning – på et ark hvidt papir. Læg så papiret oven på en genstand med en spændende struktur og gnum en del af tegningen med et farvekridt. Brug en ny farve og en ny genstand til hver del af tegningen. Hvis I er flere, der laver gnumbebilleder, kan I hver især gætte, hvilke genstande de andre har brugt til deres gnumbebilleder.

FRA

PRIK

TIL

PRIK

Carol Conner

JEG BEDER FOR ANDRE

Karen Ashton

»Bed for hinanden ... En retfærdig mands bøn formår meget« (Jak 5:16).

Har du nogensinde set et billede af børn, der så meget sultne ud? Havde du lyst til at sende mad til dem?

Når folks huse bliver ødelagt af orkaner eller jordskælv, ville du så ønske, at du kunne hjælpe dem?

Har et familiemedlem eller en ven været syg? Ønskede du, at du kunne gøre vedkommende rask?

Hvordan har du det, når du ser andre, som såres eller behandles uvenligt af andre? Selv om du har lyst til at hjælpe, synes du måske ikke, at der er noget, du kan gøre. Men der er en måde, hvorpå du kan hjælpe dem, der lider under krige, sult, ondskab eller andre dårligheder. En af de bedste måder at hjælpe på, er ved at bede for dem.

Vor himmelske Fader hører sine børns bønner. Han forstår dit hjertes følelser. Du nærer kærlige og medfølelser, fordi du er hans barn. Når du beder din himmelske Fader om at velsigne dem, der lider, så husk på, at han bedst ved, hvordan din bøn skal besvares. Når du har bedt, så hør godt efter. Han vil lade dig vide, om du kan hjælpe. Måske vil han tilskynde andre til at hjælpe, eller også vil han i sin store visdom besvare bønner på anden vis. Han elsker dig, og han elsker de mennesker, som du beder for. Når du beder for andre, hjælper du dem på en meget virkelig og magtfuld måde.

Instruktioner

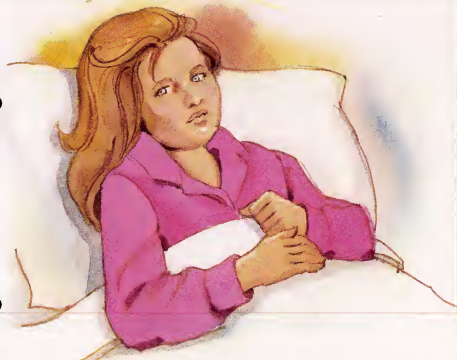
I kan lave en lille bog om at bede for andre ved at klistre side 15 på et stykke kraftigt papir. Tegn et billede eller

lim et foto af dig selv på bogens forside. I det tomme felt tegner du en tegning af nogen, som du gerne vil bede for. Klip så langs de fuldtoptrukne linjer. Prik tu huller i de sorte prikker på hver side. Læg så siderne i rigtig rækkefølge med forsiden øverst. Træk et stykke snor eller bånd gennem hullerne og bind sløjfe på det.

Forslag til fællestid

1. Bed fire mænd om at spille forskellige profeter fra Mormons Bog. Spørg hver af dem, hvordan han, som den profet, bad for nogen eller blev velsignet, fordi nogen bad for ham. Del børnene op i fire grupper og lad dem gå fra »profet« til »profet«. Mulige emner: Enos (se Enos), Alma (se Mosiah 27:8-15), Ammon (se Mosiah 28:1, 5-9; Alma 19:22-23) og Nephi (se 3 Nephi 1:11-15).
2. Lad børnene folde et papir op i fire felter og udfylde hvert felt med navn eller en tegning af et familiemedlem. Lad børnene tænke på disse familiemedlemmers behov og på, hvordan de kan huske dem i deres bønner. Drøft nogle forslag med dem. Foreslå børnene, at de viser deres forældres listerne.
3. Del børnene op i fire grupper. Lad hver gruppe drøfte, hvordan de som børn kan hjælpe en af følgende: Folk, som ikke har nok at spise; folk, hvis hjem er blevet ødelagt af orkaner eller oversvømmelser; folk, som er syge, profeten og missionærerne. Skriv hver gruppes forslag op på tavlen. Belær børnene om, at det at bede for andre er en magtfuld måde at hjælpe på, og at vi altid skal bede om, at vor himmelske Faders vilje må ske (se Matt 6:10). □

Jeg kan bede

For dem, der er syge

For dem, der sulter

For dem, der lider under krige

Min himmelske Fader hører mine bønner for andre

For dem, der _____

VÆR EN SOLSTRÅLE

Corliss Clayton

Alle kan være en solstråle ved at være munter, ærlig og venlig.

Træk en streg fra sætningen for oven til det, du som solstråle ville gøre i hver af disse situationer.

Mor har travlt med at lave mad. Du ...

ser fjernsyn.

Din familie beder familiebøn. Du ...

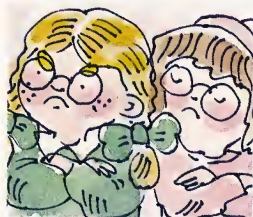

beder ærbødigt.

Du ødelægger noget af din fars værktøj. Du ...

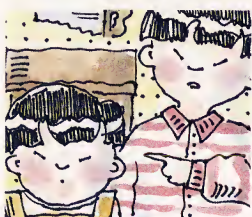
gemmer stumperne.

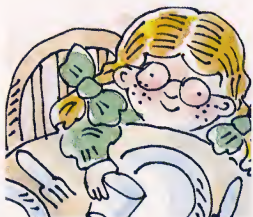
skændes med din søster.

leger med din hvalp.

skyder skylden på din lillebror.

dækker bord.

falder i søvn.

fortæller det til din far.

ILLUSTRERET AF ELISE BLACK

ET VIDNE TIL ALLE TIDER OG PÅ ALLE STEDER

»For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse« (Rom 1:16).

Ved dåben indgår vi pagt om at »stå som Guds vidner til alle tider, i alle ting og på alle steder« (Mosiah 18:9). Det er et udtryk for lydighed og tro at bære vidnesbyrd på den måde. Når vi bærer vidnesbyrd, bliver de, der lytter velsignet – og det gør vi også.

VORES MISSION ER AT VIDNE OM VOR FRELSE

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt: »Må jeg minde om vores store mission – at bære vidnesbyrd verden over, både i ord og i gerning, at Guds Søn ... virkelig lever« (Stjernen, juli 1992, side 85).

Herren lover at hjælpe os, når vi gør vores del: »Oplad munden, og den skal fyldes ... thi se, jeg er med jer« (L&P 33:8, 9). »Ej heller skal I bekymre jer forud, for hvad I skal sige, men opbevar altid livets ord i sindet, og det skal gives jer i samme stund« (L&P 84:85; se også L&P 100:5-6).

Til tider er vi måske lidt bange for at bære vores vidnesbyrd, måske fordi vi nødig vil såre nogen eller blive udsat for kritik. Præsident Thomas S. Monson, førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, fortæller om et tidspunkt, hvor han måtte vælge mellem at bære vidnesbyrd

ILLUSTRERET AF JUDITH MEHR

eller tie stille. Under en flyrejse sad der en stewardesse, som havde fri, ved siden af ham og læste i *Et stort og forunderligt værk*. Præsident Monson fandt ud af, at hun ikke var medlem af Kirken. Han mindes:

»Jeg tænkte mig stille om. *Skulle jeg være ligefrem og sige mere om Kirken?* Apostlen Peters ord kom til mig: 'I skal ... altid være rede til forsvaret over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har' (1 Pet 3:15). Jeg besluttede, at det nu var tid for mig til at bære mit vidnesbyrd for hende.«

Denne kvinde blev senere medlem af Kirken og takkede præsident Monson for, at han havde båret vidnesbyrd for hende (se *Stjernen*, juli 1995, side 50).

Det er ikke kun dem, der finder evangeliet, som nyder glæde, men også dem, der deler det med dem. Ligesom præsident Monson har

mange andre sidste dages hellige følt den taknemlighed, som udspringer af at hjælpe venner og familie til at finde sandheden ved tappert at dele deres vidnesbyrd.

DER ER KRAFT I VIDNESBYRD

Der er måske nogle, som mener, at de bør være veltalende eller gode til at argumentere, når de bærer vidnesbyrd. Men enkle ord, som udtrykkes i tro og ydmyghed, rummer stor åndelig kraft. Søster Anne Osborn Poelman fortæller om sin omvendelse til Kirken. Da hun traf missionærerne, blev det stærkeste vidnesbyrd helt uventet båret af en ung ældste, som kun havde været på mission i en uge. Han var nervøs. Søster Poelman fortæller, at da hun satte spørgsmålstegn ved hans udtalelse om, at han *vidste*, at evangeliet var sandt, »tøvede han og sank en klump. 'Tjah, søster Poelman,' sagde han til sidst og så mig lige i øjnene, 'jeg vil tro, at jeg tror så meget på det, at jeg bare ved, det er sandt.' Hvem kan sige et så oprigtigt, dybfølt vidnesbyrd imod? Jeg kunne ikke« (*The Simeon Solution*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1995, side 59).

• *Hvilke velsignelser opnår vi ved at bære vidnesbyrd?*

• *Hvad kan du gøre for at være parat til at bære vidnesbyrd om Frelseren?* □

NÅR DET IKKE GÅR SÅ GODT DERHJEMME

Jan Pinborough
FOTO: JOHN LUKE

Det var en meget forudsigelig Fars Dag. Min mand havde jublet over sit nye slips. Vores to små piger havde hvinet af fryd og krammet ham. Talerne til nadvermødet havde hyldet retskafne, kærlige fædre. Og under afsyngning af »Når far kommer hjem« havde primarybørnene sendt fingerkys ned til deres stolte fædre. Vi smilede og begyndte at gå ud af salen for at komme videre til næste møde.

Så fik jeg øje på Jenny, som havde røde, våde øjne. Den talentfulde, muntre og trofaste Jenny – hun var sådan en rosenpige, som enhver mor håber, at hendes døtre vil blive. Hvorfor græd hun dog? Fordi Jennys forældre var blevet skilt, da hun var lille. Og fordi det gør ondt at høre om den ideelle familie, når det er det ideal, man ønsker sig mest af alt – men ikke har.

Jennys tårer vækkede en strøm af minder i mig. Jeg kunne huske, hvordan jeg forsøgte at kæmpe mig gennem første vers af »Der er skønhed her på jord« (*Salmer og sange*, nr. 190). Men hver gang vi nåede til »tiden rinder yndigt hen,« så knækkede min stemme over, og jeg brød sammen. For hjemme hos os rindede

tiden ikke yndigt hen. Den slingrede fra den ene følelsesmæssige eksplosion til den næste. Mine søskende og jeg sneg os omkring på tåspidserne med nerverne uden på tøjet. Vi har nok troet, at hvis vi bare var forsigtige, så kunne vi undgå at udløse den næste eksplosion. Vi kunne aldrig være forsigtige nok. Og de spredte solstråler blev altid afløst af en torden-sky af vrede, der truede med at opsluge os.

Til tider dukkede den utænkelige angst op til overfladen: Måske ville vi aldrig opnå en evig familie. Som årene gik, blev den frygt til forfærdelig vished. Mit tydeligste og højtskattede barndomsminde – at blive beseglet til mine forældre kort efter, at vi var blevet medlemmer af Kirken – betød til sidst ingenting.

Da mine forældre blev skilt, var jeg i tyverne. Men jeg følte mig stadig som et skræmt barn. Alle de lykkelige stunder i mit liv med min familie syntes pludselig at være slettet – uguldiggjort – uden betydning. Hvilken glæde kunne nuet rumme for mig og dem, jeg holdt af? Og evigheden? Jeg følte, at jeg for evigt var forældreløs.

Efterhånden som jeg er blevet ældre, har større forståelse og fred helet nogle af sårene i min sjæl. Og det er mit største ønske at tilbyde noget af den fred, jeg har fundet, til de af jer, som lever i vaklende, ulykkelige familier.

»ER DET MIN SKYLD?«

»Hvis du ikke er lykkelig, så gør du noget galt.« Jeg er sikker på, at da min søndagsskolelærer sagde det, kunne han ikke forestille sig, hvordan jeg ville misfortolke det. Jeg skrev det ned og satte det fast på mit spejl, for jeg var klar over, at jeg ikke var lykkelig. Mange nætter lå jeg og græd på mit værelse – af frygt, skuffelse og selvmedlidenhed. Jeg begyndte at mene, at jeg måtte gøre et eller andet helt galt. Selv om jeg ikke kunne sætte en finger på det, så vidste jeg, at jeg måtte have nogle frygtelige mangler.

Selvfølgelig var jeg ikke en fuldkommen teenager. Men i dag ved jeg, at min følelse af uværdighed ikke var berettiget. Min sorg skyldtes for en stor del andres beslutninger. Og deres beslutninger lå uden for min kontrol. Jeg var barn i familien. Og som sådan jeg var ikke ansvarlig for min families fremgang eller fiasko. Jeg var heller ikke ansvarlig for mine forældres valg.

Det samme gælder dig. Måske har du en forælder, som er alkoholiker, eller forældre, som skændes, eller forældre, som bryder budene. Selvfølgelig skal du gøre dit bedste for ikke at bidrage til problemet, men lad være med at gøre din situation værre ved at få ubegrundede skyldfølelser.

HOLD FAST

Til tider er det at komme igennem en skilsmisse eller andre familieproblemer simpelthen et spørgsmål om at holde fast. At holde fast ved den kendsgerning, at din himmelske Fader elsker dig og din familie inderligt og evigt.

Oftest syntes mine bønner for min familie at gå ubesvaret hen. Sommetider var det som om, at jo mere jeg bad, desto værre syntes det at gå. Dengang vidste jeg

ikke, at skønt Herren føler med vores sorger, så vil han ikke gennemtvunge forandringer. Men med tiden kan hans kærlighed ofte medføre større velsignelser, end dem vi bad om. Mange af mine inderlige bønner fra dengang, er nu blevet besvaret. Og jeg ved nu, at han aldrig er holdt op med at ville velsigne mine kære.

Hold fast ved de skriftsteder, der indgyder dig tro. For eksempel: »Lad derfor jeres hjerter være trøstede; thi alle ting samvirker til gode for dem, som vandrer retskaffent« (L&P 100:15).

Find musik, som nærer din ånd. Mange nætter fandt jeg fred ved at synge salmer og sange om mod og udholdenhed.

Hvis din families ulykkelige tilstand omfatter overgreb – fysiske, seksuelle eller følelsesmæssige – kan det blive nødvendigt at bede om hjælp. Find en voksen – en forælder, kirkeleder, socialrådgiver, skolevejleder eller læge – som du kan stole på og som vil tage dig alvorligt. Det kan være pinligt og svært. Men sommetider kan indgriben fra en uden for familien være nødvendig for at beskytte dig og andre familiemedlemmer.

Hold fast ved ledere og venner, som opmuntrer dig og hjælper dig til at bevare troen og dine standarder.

Hold fast ved din patriarkalske velsignelse og det billede af dig selv, som den giver dig. Uanset hvor fjerne dens løfter måtte synes, så er de dog virkelige og evige. Herren vidste alt om din nuværende situation, da han gav de løfter, og de vil blive opfyldt.

Hold fast ved erkendelsen af, at du ikke er alene med din situation. Som teenager følte jeg, at min familie og vores problemer var enestående. Når min bedste veninde var hjemme hos mig, var jeg bange for, at hun skulle opdage det, som jeg ønskede at skjule. Det var først, da vi blev voksne, at jeg opdagede, at hendes familie havde haft nogle af de samme problemer som min.

Lad dig ikke narre af facader. De mest selvsikre, morsomme og populære blandt dine venner står måske over for problemer, der er større end dine. Selv de mest trofaste familier kan have svære udfordringer. Visheden om det, kan hjælpe dig til at bryde ud af det fængsel, som er skabt af din

optagethed af dine egne problemer. Lad det også tilskynde dig til at hjælpe andre, selv når dine problemer synes store.

«JEG ... HAR IKKE FORLADT JER»

Hvordan kan vi være positive i modgangstider? I august 1831 vendte profeten Joseph Smith og 10 ældster tilbage

Lad være med at isolere dig fra andre, fordi du skammer dig. Du står ikke alene med din situation. Tal med venner og ledere. De kan være en kilde til trost og forståelse.

til Kirtland i Ohio efter en missionsrejse til Jackson County i Missouri. På deres rejses tredje dag foretog de en farefuld kanosejads ned ad Missourifloden. De må have været trætte og rystede, og de har sikkert også lidt af hjemve. Men Herren trøstede dem med disse milde ord: »Vær ved godt mod, børnlille, thi jeg er midt iblandt jer og har ikke forladt jer« (L&P 61:36).

Vi kan også få vished om, at Herren aldrig vil forlade os. I mine teenage-år var jeg ikke altid klar over hans nærhed. Nu er jeg klar over, at når det så allerværst ud, var han altid hos mig.

Vi skal også vide, at vor himmelske Faders frelsesplan er uendeligt meget mere retfærdig og barmhjertig, end vi kan forestille os. Han vil gøre alt for at velsigne sine børn. Der er ingen forældreløse børn i hans evige, kærlige plan.

Selv om vi skal leve i nuet, kan vi også leve for fremtiden. Vi kan leve for den dag, da vi kan tage til templet for at modtage større kundskab og velsignelser, end vi nu har. Vi kan leve for den dag, hvor vi kan skabe vores eget hjem – et hjem, hvor vi kan stræbe efter at have kærlighed, fred og Åndens nærvær. Vi kan også leve for den dag, hvor vi kan opdrage andre, som vi måske ikke selv er blevet opdraget.

For mig er den dag endelig kommet. Jeg ved, at den også kan komme for dig. □

En dagbog for i dag

Jeffrey S. McClellan
ILLUSTRERET AF MATTHEW H. MAXWELL

Hvis Mormons Bogs skribenter havde nedskrevet deres oplevelser på samme måde, som du nedskriver dine, hvordan ville Mormons Bog så se ud i dag? Ville den indeholde beretninger om spændingen og forviklinger som kapitel 46-62 i Alma? Ville den rumme dybt åndelige afhandlinger som 2 Nephi 4? Ville den bestå af korte sætninger som

Chemishs optegnelse i Omni 1:9? Eller ville den overhovedet eksistere?

Nuvel, det er ikke dig, der skriver Mormons Bog. Men sandsynligvis vil nogen en dag læse beretningen om dine oplevelser – din dagbog. Måske vil det være din datter, der læser den efter din død, et tiptipoldebarn, der er ved at udføre sin slægtsforskning, en forsker, der undersøger,

og i morgen

hvordan livet i Kirken var *inden* Tusindårsriget, eller en arkæolog, der er ved at stykke materiale sammen om dagliglivet ved århundredeskiftet i din by. Men hvem det nu end måtte være, hvad vil de så finde? Vil de overhovedet finde noget?

Men en dagbog er ikke kun til glæde for folk i fremtiden, den har også værdi *nu*, for dig. Din dagbog kan

være en af dine bedste venner. Når der ikke er andre, du kan tale med, kan du fortælle din dagbog alt. Fortæl din dagbog om dine glæder, håb og succeser. Men fortæl den også om dine bekymringer, problemer og fiaskoer. Det at skrive om dine problemer, kan hjælpe dig til at finde løsninger på dem, mens du tænker dem igennem. Når du udtrykker dine tanker skriftligt, kan din dagbog

også bidrage til at træffe svære beslutninger, slippe af din vrede, tænke klart, når du er forvirret, og forstå dig selv bedre.

Når du læser i din dagbog, bliver du mindet om velsignelser, som du måske har glemt. Og din tro og dit vidnesbyrd kan blive styrket, når du igen og igen læser om hellige, personlige oplevelser, som du har nedskrevet i årenes løb.

Hvordan skriver man så en dagbog, der både har værdi for folk i fremtiden og for én selv i dag? Her er nogle forslag, som måske kan hjælpe:

Afsæt et fast tidspunkt. Vælg et fast tidspunkt, hvor du kan skrive i din dagbog. Så har du nemmere ved at huske at gøre det. Du kan skrive dagbog hver aften eller bare om søndagen. Eller du kan skrive om morgenen eller ved frokosttid. Vælg et tidspunkt, der passer dig, og hold så fast ved det.

Vælg et publikum. Det er tit lettere at skrive, hvis man føler, at man skriver *til* nogen. Vælg et publikum og skriv så, som om du talte eller skrev et brev til den person. Dit publikum kan være en opdigtet ven, en rigtig ven, dine børn eller børnebørn, eller en fremtidig historiker. Skriv som du taler; vær naturlig. Lad være med at prøve at gøre indtryk på nogen. Bare vær dig selv.

Skriv om dig selv. Noget af det sværeste er at beslutte, hvad man skal skrive om. Her er en måde at gribe det an på: Hvis du skulle læse din tipoldemors dagbog, hvad ville du så gerne læse? Du ville sikkert gerne læse om *hende*, ikke? Så skriv om dig selv. Her er nogle forslag til, hvordan du kommer i gang:

1. *Beskriv folk og steder.* De mennesker, der læser i din dagbog, vil vide alt om dit liv. Skriv spændende beskrivelser af mennesker – din mor, din lærer eller andre, som du omgås. Beskriv deres udseende og deres personligheder. Beskriv dig selv. Beskriv dit hjem, din skole, din kirkebygning og de steder, hvor du holder ferie. Skriv om det, der har betydning for dig.

2. *Tal om dine følelser.* Beskriv, hvordan du har det og hvorfor – og fortæl, hvad du gør, når du har det sådan. Husk at skrive, hvad du føler for Herren og dine oplevelser som medlem af Kirken.

3. *Prøv at se dig selv på afstand.* Det kan have værdi for andre læsere, men det vil især være en hjælp for dig, når du gransker dit liv. Hvad er dine største problemer og udfordringer? Hvordan vil du overvinde eller løse dem? Hvad er dine største velsignelser? Præsident Spencer W. Kimball har sagt, at »din dagbog skal rumme dit sande jeg« (New Era, oktober 1975, side 5). Lad være med at tegne et falsk billede af dig selv. Prøv at se dig selv, ikke som den person, du håber, at andre ser, men som det menneske, du virkelig er – et Guds barn, der kæmper med livets udfordringer og ufuldkommenheder, men som vokser, lærer, udvikler og forbedrer sig. Men lad være med at nedskrive fortrolige ting, som det vil være upassende for andre at læse.

4. *Lav en liste.* Skriv en liste over dine velsignelser, dine venner, dine fag i skolen, din yndlingsmad, yndlingsange, yndlingsfilm, yndlingsbøger og yndlingskriftsteder. Og beskriv så hver ting på din liste.

5. *Skriv breve i din dagbog.* Skriv til en fremtidig person i dit liv, som for eksempel dit barn eller ægtefælle – eller et menneske fra din fortid, som for eksempel en forfader. Du kan også indføje kopier af breve, du har skrevet til andre, som for eksempel familiemedlemmer eller venner.

6. *Vær historiker.* Den, der engang læser din dagbog, bor måske i et andet land eller tidsperiode, og ved måske ikke meget om dit lands historie. Fortæl dem, hvad der sker ude i verden og der, hvor du bor. Ved at forstå dine omstændigheder og forhold bedre, vil dine læsere bedre kunne forstå dig. Husk at skrive dato på hvert dagbogsnotat og at notere, hvor det er skrevet, og at skrive det fulde navn på de mennesker, du skriver om.

7. *Vedlæg udvalgte souvenirs.* Læg ting, du selv har lavet, ind i din dagbog. Det kan være en tegning, du har tegnet, eller et digt, du har skrevet. Du kan også vedlægge programmer fra teaterstykker, du har spillet med i, eller billeder af dig selv, din familie og dine venner. Men lad være med at gøre din dagbog til en scrapbog eller et fotoalbum – de ting skal holdes adskilt fra din dagbog. □

(Tamara Leatham Bailey og Jeanette Goates Smith har bidraget med nogle af forslagene i denne artikel).

Jeg spurgte, han svarede

Eric Hansen

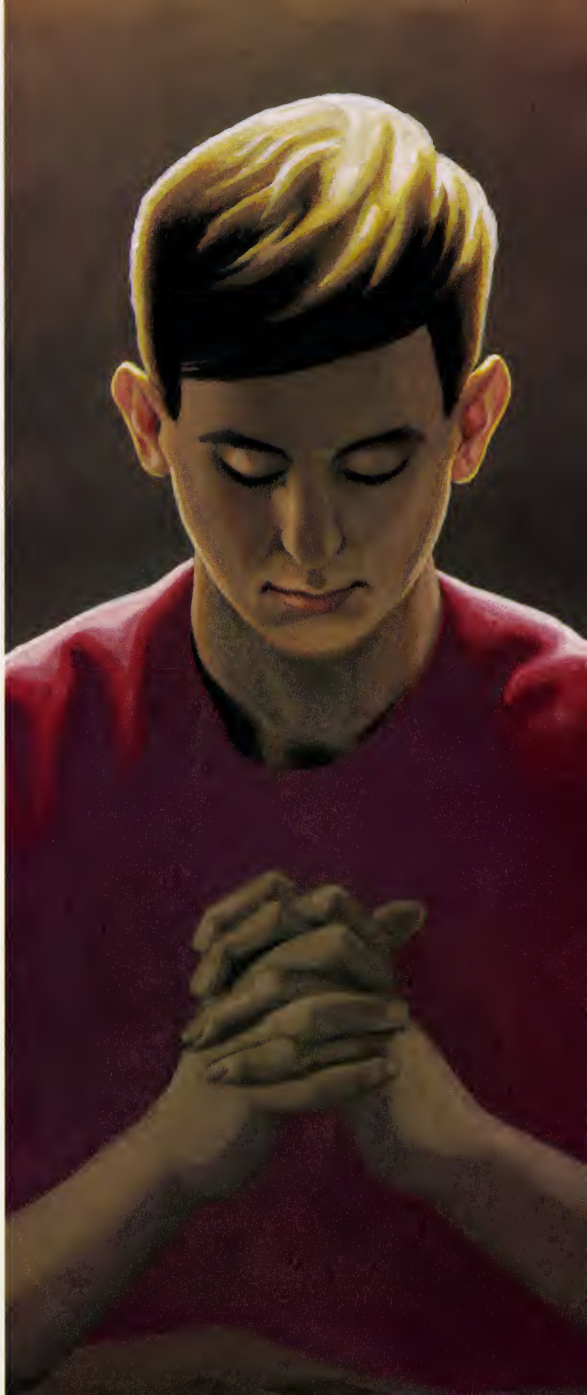
I mit første år i high school studerede vi Mormons Bog i seminar. Da vi havde læst Moroni 10:3-5, gav vores lærer os den udfordring, at vi skulle bede om det, vi læste. Jeg nød at lære mere om Mormons Bog, så jeg tog hans udfordring op.

Den aften læste jeg Moronis løfte igen og knælede ned for at spørge min himmelske Fader, om bogen var sand. Jeg holdt meget af beretningerne, men jeg var ikke sikker på, om Mormons Bog var sand eller ej.

Jeg søgte først at opnå harmoni med Ånden, og derpå begyndte jeg min bøn. På et tidspunkt i bønnen spurgte jeg min himmelske Fader, om Mormons Bog virkelig var sand. Straks følte jeg en stærk, kærlig følelse i mit soveværelse, og jeg følte mig varm over det hele. Det næste, der skete, kom helt bag på mig. Det føltes som om nogen lagde armene omkring mig og gav mig et kram.

Senere tjente jeg som missionær i Navajo-reservatet i missionen i Albuquerque i New Mexico. Jeg ville aldrig være taget på mission, hvis det ikke havde været for det svar, som jeg modtog den aften. Jeg ved, at det, jeg bad om, er sandt, og jeg ønsker at dele den viden med andre. □

ILLUSTRÆT AF DANIEL JOHNSON

CHILE

EN FRUGTBAR VINGÅRD

I Chile, hvor en ud af 38 indbyggere er medlem af Kirken, bringer missioneringen en frugtbar høst.

Michel R. Morris Fotos, Forfatteren

S om »fremmed i et fremmed land«¹ stod de første sidste dages hellige missionærer over for overvældende udfordringer.

Borgerkrig og det, som ældste Parley P. Pratt fra De Tolv Apostles Kvorum kaldte »en tom pung og vaklende tungemål«², hindrede ham, hans hustru Phebe og ældste Rufus C. Allen i at dreje »evangeliets nøgle og åbne for disse nationer.«³ Fem måneder efter ankomsten til Valparaíso den 8. november 1851 rejste de tre hjem igen uden at have haft en eneste dåb. Men opholdet havde været længe nok til, at ældste Pratt var blevet betaget af Chiles skønhed. I

sin dagbog skrev han, at frugthaverne, gårdene og vingårdene langs floden Aconcagua var »så frugtbare som Edens have«.⁴

Omtrent 150 år senere kan det samme siges om væksten i missioneringen. Chile – der kommer af et araucaniansk ord, som betyder »hvor landet hører op«⁵ – er for hundredtusinder af chilenerne blevet landet, hvor troen begynder.

Luna Salgado og hendes børn, Emilio José og Romina Andrea, der er medlemmer af Quillota Ward, samler løg på familiens gård, som ligger i den frodige Aconcagua-dal i Chile.

Det er kun 40 år siden, at missionærerne igen begyndte at virke i Chile, og alligevel er Kirken vokset til 100 stave og 420.000 medlemmer – en bemærkelsesværdig milepæl, eftersom landet har mindre end 14 millioner indbyggere.

FREMAD MED STORMSKRIDT

Chile, der har en gennemsnitlig bredde på knap 160 kilometer, strækker sig over 4265 kilometer i længden, fra grænsen til Peru mod nord til den sydligste stenede pynt af Sydamerika. De knejsende Andesbjerge danner Chiles østlige grænse, mens Stillehavets blå vand udgør den vestlige grænse. Mod nord ligger et tusind kilometer udtøret ørkenområde, som rummer en femtedel af verdens kendte kobberreserver. Mod syd ligger et lige så stort område, som består af søer, fjorde, vindomsuste øer og snedækkede vulkaner. Mellem Chiles to yderpoler ligger det store centralområde, der med sine floder, bugnende frugthaver, vingårde, enge og marker er hjemsted for tredjedele af landets befolkning.

Historikeren Rodolfo Acevedo, forfatter til bogen *Los Mormones en Chile (Mormonerne i Chile)*, omtaler sit land som en isoleret ø. »Som følge deraf,« siger han, »er vi meget nysgerrige med hensyn til alt, som kommer udefra, og vi er meget ivrige efter at lytte til fremmede.«

Chilenerne har lyttet til budskabet om genoprettelsen og taget imod det, lige siden ældste Henry D. Moyle fra De Tolv Apostles Kvorum indviede landet til evangeliets forkyndelse den 5. juli 1956. I sin indvielsesbøn gav ældste Moyle landet den velsignelse, at »mange mennesker vil åbne deres døre for missionærerne.«⁶

Da ældste Gordon B. Hinckley organiserede den første stav i hovedstaden Santiago i 1972, altså 16 år senere, var der 20.000 medlemmer af Kirken i Chile. Antallet af sidste dages hellige var nået op på 146.000, da templet i Santiago blev indviet 11 år senere i 1983. Siden da er medlemstallet blevet mere end fordoblet med en årlig vækst på 10 procent. Chiles syv missioner, der hører til blandt Kirkens mest produktive, har ført mere end 20.000 mennesker ind i Kirken hvert år.

»Den væsentligste årsag til Kirkens vækst er det chilenske folks karakter,« siger ældste Eduardo Ayala, der er indfødt chilener, tempelpresident i Santiago og tidligere medlem af De Halvfjerds' Andet Kvorum. »De er ydmyge og modtagelige. Faktisk er der mange mennesker, som søger efter missionærerne, fordi de gerne vil vide mere om evangeliet. Og når de finder det, efterlever og elsker de det.«

Omkring 20 procent af chilenerne nedstammer direkte fra europæiske indvandrere, andre tre procent er af ren indiansk afstamning. Men de fleste er et produkt af ægteskaber mellem spanske kolonister og de viljefaste araucaner-indianere, der med held modsatte sig de spanske erobrere under kolonitiden.⁷ Den blanding af folk og herkomst, kombineret med Chiles historiske isolation og stærke demokratiske traditioner, har skabt et uafhængigt, produktivt, håbefuldt og venligt folk, som har en af de højeste levestandarder i Latinamerika. Men trods deres materielle fremgang er chilenerne åndeligt sultne.

DEN RETTE VEJ

Guillermo Soto, hans hustru Pilar og deres børn minder om så mange andre chilenerne, der har fundet evangeliet inden for de sidste fire årtier.

»Missionærerne hilste altid på os på gaden,« husker Pilar. »En dag spurgte de, om de måtte besøge os. Jeg fortalte dem, at vi ikke ville kunne føre en samtale hjemme hos os, fordi vores otte børn larmed meget. En af ældsterne svarede: 'Alle tiders! Jeg har selv fem søskende.'«

Missionærerne kom, og deres budskab lød sandt. Familien Soto, der ofte tilbragte aftenerne med at synge sammen og spille spil, tog straks imod familieaftensprogrammet. Visdomsordets advarsel mod brugen af tobak faldt sammen med familiens forbud mod rygning i hjemmet, men det var en udfordring for Guillermo, som er professionel musiker og arrangerer musik for et tv-program.

»Som teenager havde jeg fundet fred og glæde i at studere Bibelen,« siger Guillermo. »Men senere var jeg kommet på afveje og var begyndt at leve et verdsligt liv.«

Et ungdomskor i Viña del Mar. Overalt i Chile yder unge sidste dages hellige en indsats for at styrke deres ward og grene og forkynde budskabet om genoprettelsen.

De af familien Sotos børn, der var gamle nok, blev døbt i 1994, men Pilar ventede, indtil hendes mand var parat. Guillermo kæmpede med visdomsordet, indtil hans bøn, om hvorvidt evangeliet var sandt, blev besvaret.

»Jeg modtog et svar flere gange,« siger han. »Engang syntes jeg at se mig selv komme op af dåbens vande, ren og uskyldig, og det fik mig til at græde. Det gav mig en helt speciel følelse, og jeg besluttede, at jeg skulle døbes.«

Bror Soto overvandt sine problemer med visdomsordet, men han beholdt sine musikvenner. »Min tilstedeværelse blandt vennerne har stor betydning,« siger han. »Jeg forkynder evangeliet ved at føre et nyt liv. Lidt efter lidt vil mine venner blive interesseret i Kirken.«

I dag genlyder familien Sotos hjem af lyden af taknemlige bønner og tonerne af Guillermo, Pilar og deres børn, som synger evangeliets salmer. Det sammenhold,

som de havde, inden de blev døbt, er blevet styrket, efterhånden som deres kundskab om evangeliet er vokset. Bror og søster Soto virker som henholdsvis ældsterens kvorumspræsident og hjælpeforeningspræsidentinde i Tierra del Fuego Ward i det nordlige Santiago.

»Jeg har altid bedt Gud om at føre mig ad den vej, som vil give mig og min familie vækst, og hvor Pilar og jeg ville kunne gøre det rette for vores børn, så de kan blive stærke og finde en bid af himlen på jorden,« siger bror Soto. »Det har været en lang rejse, men i det mindste befinder vi os på den rette vej.«

«ESFUERZO MANCOMUNADO»

Kirkens voldsomme vækst i Chile er ikke sket uden problemer. Det at føre nye medlemmer ind i fællesskabet og skaffe nye kirkebygninger til de bugnende ward og grene er en stor udfordring. Ældste Jorge Zeballos, der havde opsyn med Kirkens byggeri i Chile fra 1982 til 1989 og som nu er områdeautoritet i Sydamerika, siger, at i løbet af en enkelt treårsperiode blev der opført 300 kirkebygninger i Chile.

»Det har vist sig at være en klog beslutning,« siger bror Zeballos. »Dengang havde byggebranchen i Chile nedgangstider, så materialer og arbejdskraft var billig. Nogle ward havde en kirkebygning til sig selv i en kort periode i 1980'erne, men det var klogt at planlægge for fremtiden. Se bare, hvor vi er i dag.«

Med oprettelsen af mere end 100 ward og grene og næsten 25 stave i Chile i 1995 »er det i dag meget let at komme bagefter med det nødvendige byggeri,« siger Daniel Almeida, som er Kirkens forvaltningschef i Chile. »Så snart en bygning står færdig, er der tre ward, som er parat til at rykke ind. Nogle kirkebygninger bliver benyttet af helt op til seks ward ad gangen.«

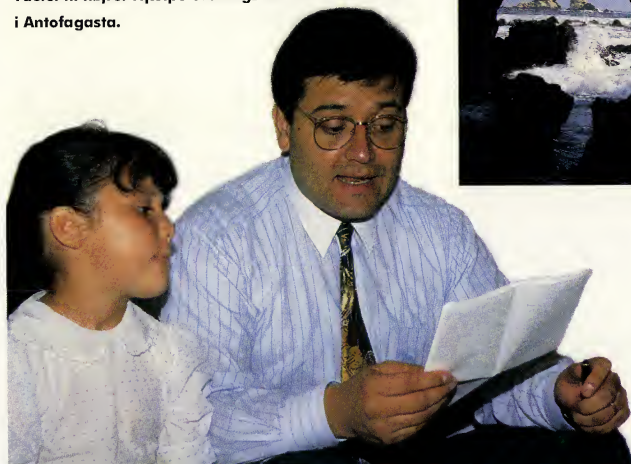
Lokale kirkeledere, som Patricio la Torre, tager med kyskhånd imod de udfordringer og det arbejde, som følger med den voldsomme vækst – trods besværlighederne og ofrene. »I vores område havde vi gennem to år kun to kirkebygninger til ti ward,« siger bror la Torre, som har set fire stave blive dannet af den ene stav, som han tilhørte i 1990.

Bror la Torre, der i dag er præsident for José Miguel Carrera Stav i det sydlige Santiago, tilskriver *esfuerzo mancomunado* (afbalanceret indsats) æren for dåb og øget reaktivering. Indsatsen omfatter præstedømmeledere, der arbejder sammen med fuldtidsmissionærerne om at sætte mål, genaktivere de inaktive og involvere nye medlemmer og forberede dem på at komme til templet. Bror la Torre siger, at den afbalancerede indsats hjælper medlemmer til at modnes og forstå Kirkens mission.

»Det er selve nyheden i Kirken i Chile,« siger Roger Hendrix, der i juli sidste år blev afløst som præsident for Chiles Santiago Syd Mission. »Takket være *esfuerzo mancomunado* er vi trådt ind i en ny epoke med vækst, reaktivering og dannelse af nye stave og ward.«

Von Packard, der er præsident for Santiago Nord Mission, giver den afbalancerede indsats æren for, at stedevarelsen ved søndagens møder i det nordlige Santiago i løbet af en måned for nylig steg med 1000 medlemmer. For de, der er villige til at elske de mindre aktive, »er det ikke svært at føre folk tilbage,« siger han.

Til venstre: Marcia Gonzales Aguirre fra Viña del Mar. Herunder: Oscar Marin fra Concepcion drøfter evangeliske mål med sin datter Isabel. Til højre: »La Portada,« en klippeformation ud for Chiles nordkyst. Yderst til højre: Hjælpeforeningsøstre i Antofagasta.

»VI ER BLEVET VELSIGNET HER«

Roberto Vargas var ikke aktiv i Kirken, da han og hans familie flyttede til den nordlige havneby Antofagasta i 1989. Men den varme velkomst, som Roberto, hans hustru Erica og deres tre sønner fik fra de sidste dages hellige, blev kun overgået af varmen i Chiles Atacama-ørken, som er verdens tørreste ørken.

I Antofagasta, som ligger klemt inde mellem ørkensand og havet, er der ingen, der forhaster sig. Men familien Vargas synes, at området er smukt. »Det er her, vi har haft den største fremgang som familie,« siger søster Vargas.

Den venlige modtagelse og wardets indsats for at aktivere bror Vargas, der er civilingeniør i en nærliggende kobbermine, fik ham til at bede om »et meget forsinket interview« med sin biskop. Kort efter blev han kaldet til præsident for ældsternes kворum. I dag, tre år efter at han blev kaldet som biskop for Gran Vía Ward, glæder biskop Vargas sig over muligheden for at hjælpe andre med at udvikle sig åndeligt.

Kirkemedlem Robert Figueroa leder opførelsen af kirkebygningen i Los Prados i Santiago, hvor opførelsen af kirkebygninger er en dagligdags begivenhed.

»Hvis vi oplever et jordskælv, er kirkebygningen straks fuld. Hvis der slås tsunami-alarmer, vender alle tilbage til Kirken,« siger han. »Men jeg fortæller folk, at de ikke skal vente på en katastrofe, før de retter op på deres liv. Min familie er blevet velsignet her, og jeg ved, at det er, fordi vi holder budene.«

»SYV GANGE HALVFJERDS«

I 1977, da ældste Bruce R. McConkie fra De Tolv Apostles Kvorum talte ved en områdekonference i Santiago, havde Kirken færre end 50.000 medlemmer i Chile.

»Jeg forudsiger den dag, hvor de syv stave her vil blive til syv gange halvfjerds,« sagde ældste McConkie til de chilenske hellige. »Jeg forudsiger den dag, hvor Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige vil være den stærkeste indflydelse i dette land.«⁸

Chilenske hellige som Guillermo Miranda kender ældste McConkies profeti, og de arbejder for, at den skal blive opfyldt. »Jeg føler, at Herren har velsignet mig i min forretning, så jeg kan yde en positiv indflydelse,« siger bror Miranda, som ejer og driver en fremgangsrig kæde af stormagasiner.

Bror Miranda er højpræsternes gruppeleder i byen San Fernando, et landbrugsområde en times kørsel sydøst for Santiago. Hans forretning, som han mener skal være »et lys for andre«, er respekteret og kendt for sin hæderlighed og sine velopdragne ansatte.

»Jeg vil have, at Kirkens medlemmer skal sætte et eksempel for de af mine ansatte, som ikke er medlemmer af Kirken,« siger bror Miranda, »især i de områder, hvor Kirken er lille.«

Bror Miranda betragter sig selv som velsignet, snarere end fremgangsrig, selvom han har været udsat for både forfølgelse og forretningsmæssige fiaskoer siden sin omvendelse i 1982. »Jeg har været udsat for sladder, og min forretning er blevet kritiseret,« siger han og mindes en pjece, der hævdede, at hans forretningskæde var på retur. I stedet for at lægge sag an mod de ansvarlige, bad han om, at hans forretning måtte blive beskyttet, og han sørgede for at betale sin tiende til tiden. Som følge heraf voksede hans forretning. I dag har bror Miranda, der ofte bliver bedt om at tale om sine forretningsfilosofi, ikke jobs nok til alle dem, der gerne vil arbejde for ham.

Bror Miranda er ikke den eneste chilenske arbejdsgiver, som er imponeret af sidste dages helliges indsats om ansatte. Den kendte chilenske dramatiker Luis Rivano skrev en kronik i 1991, hvor han roste Kirkens medlemmer for deres ærlighed, arbejdsomhed og sunde levevis. »Flere og flere firmaer foretrækker den type ansatte, som giver dem færre problemer ... (og) en større arbejdsindsats,« skrev han. »Hvis jeg skulle vælge mellem at ansætte en mormon eller (et medlem af et andet trossamfund), ville jeg ikke tøve med at ansætte den førstnævnte. Og jeg ved, at jeg ved at gøre det ville fremme nationens økonomiske vækst.«⁷

Miguel LeFargue, en af de første, der sluttede sig til Kirken i fiske- og industribyen Concepción, siger, at chi-

lenere, uanset deres økonomiske og erhvervmæssige baggrund, ikke kan undgå at blive påvirket af sidste dages hellige, som lever retskaffent. »Kirken har været en stor velsignelse,« siger han. »Den har hjulpet hundredtusinder af mennesker til at forbedre sig og blive bedre borgere og bedre fædre, mødre og børn.«

I Chile, hvor landets præsident er kendt for at tale om betydningen af familien, traditionelle værdier og omsorg for andre,¹⁰ er der sågar ledere inden for staten og andre trossamfund, som lægger mærke til Kirkens lærdomme og voksende indflydelse.

»Borgmesteren i Haulqui, en by i nærheden af Concepción, ved, at mange af vores medlemmer er pålidelige og til at stole på,« siger bror LeFargue, der er rådgiver i missionspræsidentskabet i Concepción Mission i Chile. »Han har flere gange ringet til den lokale biskop for at bede om råd eller for at få vores unge til at hjælpe med forskellige tjenesteprojekter. Han ved, at vore unge er ansvarsbevidste og velopdragne.«

Da en leder fra et andet trossamfund i en by nede sydpå svinede fuldtidsmissionærerne til, vakte han nysgerrighed blandt sine sognebørn. »Det viste sig at være den bedste omtale, vi nogensinde har fået i den lille by,« siger bror LeFargue. »Folk gik fra den guds-tjeneste med en trang til at få mere at vide om Kirken og de velopdragne missionærer i hvide skjorter og slips. Vi har ikke haft så mange dåb, som efter at den præst talte om os.«

Men modstanden mod Kirken har ikke kun været verbal. I 1980'erne iværksatte en terroristgruppe, der anså Kirken for at være en udenlandsk magt, mere end 200 brande og eksplosioner i kirkebygninger over hele landet.¹¹ Enkelte medlemmer kom til skade, men angrebene tog af, efter at flere børn, som boede ved siden af en kirkebygning i Santiago, kom til skade ved en eksplosion.

»Det vakte offentlig harme mod denne gruppe, da de små børn blev såret,« siger forfatteren Rodolfo Acevedo, der er Kirkens informationschef i Chile. Lokale kirkeledere har arbejdet hårdt, og med stor succes, på at fortælle offentligheden, at angreb på Kirken i Chile er angreb på chilenske medborgere og ikke på en udenlandsk magt.

»I GODE HÆNDER«

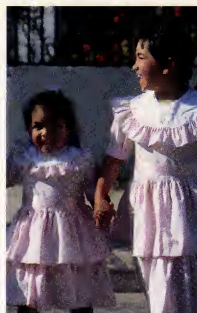
Karen Montalva hører mere end bare musik, når hun dirigerer de mange unge sidste dages hellige fra Chiles centralkyst, som har dannet et ungdomskor, der kalder sig *Gethsemane*. Hun hører tro og vidnesbyrd og åndelig styrke. »Kirken er i gode hænder,« siger præsidentinden for Unge Piger i Viña del Mar.

Karen, der var med til at danne koret, siger, at sidste dages hellige unge træder frem og påtager sig et ansvar. Som eksempel fremhæver hun korets medlemmer, der alle tjener i forskellige kaldelser i Kirken og ofrer adskillige timer hver måned på at øve, rejse og dele evangeliet ved missionærfrisesides.

Hærunder: Daniel Meza, der er medlem af biskoperådet i Apoquindo Ward, sammen med sin hustru Zulema og deres to børn. **Til højre:** Templet i Santiago, som blev indviet i 1983. **Yderst til højre:** Chilenske børn på vej til kirke. **Modstående side:** Missionærkammeraterne ældste Marc Shaw og ældste Gonzalo Arellano i Talcahuano.

»Mange mennesker, som kommer til vores koncerter, føler Ånden,« siger Karen. »Det bedste ved koret er, at det er med til at påvirke andre og hjælpe os til at bevare et højt åndeligt niveau. Jeg har altid drømt om sådan en gruppe unge, som ville være villige til at bruge deres talenter i Kirken.«

Over hele landet yder de unge chilenerne en indsats for at styrke deres ward og grene og forkynde budskabet om genoprettelsen. »Jeg ved, at evangeliet er af stor betydning, fordi jeg har efterlevet det,« siger Luis Pareira, en 18-årig fra Viña del Mar, som forbereder sig på at tage på mission. Han udtrykker mange andre unge sidste dages helliges følelser, når han siger: »Jeg ved, at Kirkens fremtid afhænger af de unge.«

»VI STÅR IKKE ALENE I DETTE VÆRK«

Chilenske sidste dages hellige, både unge og gamle, har stor respekt for ældste Parley P. Pratts tidlige missionærindsats og tager deres ansvar for at forkynde evangeliet alvorligt.

»Det er ikke et tilfælde, at folk tager imod evangeliet her,« siger Eduardo Lamartine, der er chef for Kirkens Uddannelses System og områdeautoritet i Sydamerika. »Hvorfor inspirerede Herren præsident Brigham Young til at sende ældste Pratt til Chile? Hvorfor har vi så mange stave og dåb i dag? Det skyldes, at vi ikke står alene i dette værk. Vi får hjælp fra Herren og fra vores tro.«

Den dybe, halvmåneformede havn, som tog imod ældste Pratt i Valparaíso efter hans 64 dage lange rejse fra Californien, ligger uforandret. Men de stejle bjergsider, der skråner ned mod havnen og er fyldt med huse, rummer nu også mange kirkebygninger, som huser fire stave af sidste dages hellige.

I Chile er høsten i sandhed stor. Landets bugnende marker er stadig, som ældste Pratt skrev »et af de smukkeste syn ... man nogensinde har set, både i den gamle og den nye verden.«¹²□

NOTER

1. *Autobiography of Parley P. Pratt*, red. Parley P. Pratt, (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1985), side 361.
2. *Ibid.*, side 368.
3. *Ibid.*, side 365-366.
4. *Ibid.*, side 364.
5. *The World Book Encyclopedia*, 1993 udgaven, 22 bind; se »Chile,« 3:458.
6. Verle M. Allred, personlig dagbog.
7. Se Allen A. Boraiko, »Chile: Acts of Faith,« *National Geographic*, juli 1988, side 67.
8. I Conference Report, områdekonference i Santiago i Chile, 1977, side 9.
9. »Los Mormones: Una Religión Positiva,« *El País*, 17. september 1991, side 14-15.
10. María José Errázuriz, »Frei Llamó a Jóvenes a Iniciar 'Nueva Marcha,« *El Mercurio*, 19. januar 1995, side C3.
11. John Balzar, »Soulmen,« *Los Angeles Times Magazine*, 20. juni 1993, side 18.
12. Pratt, side 364.

TIDLIGE PIONERER

Perla García kalder dem for sine *tesoros* (skatte): gulede avisudklip fra Kirkens tidlige dage i Chile, gamle fotografier af besøgende generalautoriteter, en gammel Bibel med hilsner fra nogle af de første medlemmer og andre erindringer fra de næsten 50 år, som hun og hendes mand, Ricardo, havde sammen. De fylder hendes hjerte med kærlighed og hendes sind med minder.

Når søster García viser sine *tesoros* til besøgende, kan hun ikke

lade være med at udtrykke taknemlighed for Helligåndens gave, at tale ærbødigt om de missionærer, som underviste hende i evangeliet og med glæde mindes, at hun var en af de få sidste dages hellige i Chile i 1950'erne. Nok var der kun få medlemmer, siger hun, men de nød mange velsignelser.

Den 23. juni 1956 fløj ældsterne Verle M. Allred og Joseph C. Bentley fra missionen i Argentina over Andesbjergene til Santiago for

at begynde missioneringen i Chile i nyere tid. »Vi var overladt til os selv. Vi måtte holdes os tæt til Herren og stole på ham,« mindes bror Allred, der nu tjener som patriark i Brigham City Stav i Utah. »Vi følte os som pionerer,« tilføjer bror Bentley, der er søndagsskolelærer i Parleys 5. Ward i Parleys Stav i Salt Lake City. »Vi arbejdede hårdt, men det var en pragtfuld oplevelse.«

Søster García traf ældsterne, mens hun vandede sin have. Hun

bad dem om at komme tilbage, når hendes mand vendte hjem fra sit arbejde. Da ældsterne traf bror García »hilste han hjerteligt på os, som om vi havde truffet hinanden før,« mindes bror Allred. »Da vi begyndte at fortælle om Kirken, ville han slet ikke lade os gå igen.«

Deres møde førte til en tre timer lang undervisning, som rørte bror García til tårer, mens han lyttede til missionærenes budskab. Den 24. november 1956 blev bror García døbt i en swimmingpool i en klub i Santiago, og blev dermed den første sidste dages hellig i Chile. Han fik følgeskab samme dag af otte andre,

hvoraf fem var børn. Søster García blev døbt i januar 1957.

Bror Garcías arbejde i landbruget gjorde, at familien ofte måtte flytte. Når de stod i en ny by uden nogen gren af Kirken, begyndte de selv en. Gennem årene tjente bror og søster García i mange kaldelser i Kirken.

»Evangeliet har været en stor velsignelse for Chile,« siger parrets datter Perla, der mindes den glæde familien følte ved at tjene Herren. »Far sagde altid, at det var dejligt at være arbejdere i Herrens vingård.«

Ricardo døde den 26. september 1994. Trods sygdom tjente han i sine sidste år som patriark i Nuñoa Stav i

Santiago og som tempeltjener i templet i Santiago, hvor søster García var organist. Det er i templet, at hun føler sig tættest på ham.

»Han var en helt speciel mand. Jeg ved, at han venter på mig,« siger søster García. »Jeg var ked af, at han døde, men min mand døde som en lykkelig mand. Han sagde: 'Græd ikke. Jeg har fuldført mit arbejde og er parat til at drage videre. Jeg ved, at jeg skal se dig og børnene igen. Fortæl vores søskende, at de skal blive trofaste, at jeg elsker dem, og at de ikke skal være kede af det, for jeg er glad for at skulle videre.'« □

Til venstre: Chiles første sidste dages hellig, Ricardo García, som ivrigt tog imod ældsterne Verle M. Allreds og Joseph C. Bentleys budskab. De ses her på et fotografi fra 1956, herover til venstre, sammen med bror García (nummer to fra venstre), grenspræsident William Fotheringham (i mørkt jakkesæt) og den første gruppe, som blev medlemmer af Kirken i Chile. Missionærene står lige til venstre for præsident Fotheringham i bageste række. **Herover til højre:** Bror Garcías hustru, Perla, har mange dejlige minder og skattede souvenirs fra Kirkens tidligste tid i Chile.

HJEMK

Sara Fitzgerald
ILLUSTRERET AF STEVE KNOFF

For nogle år siden ansøgte jeg om et job i en lokal zoologisk have, fordi jeg syntes, at det kunne være spændende.

Da jeg blev tilbudt jobbet, tog jeg imod det, selv om det betød, at jeg skulle arbejde hver søndag. I de næste par måneder kom jeg ikke i kirke, og jeg havde ingen kontakt med wardets medlemmer. Jeg havde ikke totalt forladt dydens smalle sti. Jeg hverken drak eller tog stoffer, sådan som nogle af mine kolleger gjorde, og jeg havde stadig mine moralske standarder i behold. Men inderst inde var jeg ikke rigtig glad, og jeg følte mig ikke tæt på min himmelske Fader.

Desuden var mine karakterer i skolen dalet, og jeg var svær at omgås. Mine venner i den zoologiske have syntes at kunne li' mig, men de ville have mig til at deltage i aktiviteter, som jeg vidste var forkerte.

Midt i alle mine problemer fortalte min mor mig, at min gamle korlærerinde var blevet opretholdt som præsidentinde for Unge Piger. Den følgende uge begyndte telefonopringningerne. Den nye præsidentinde for Unge Piger var en ren rekrutteringsofficer. Hun ringede til mig, hver gang min klasse havde en aktivitet og hver gang, der var et tjenesteprojekt. Til sidst indvilligede jeg i at gå ud at spise med min klasse. På vej hen til restauranten talte

OMSTEN

pigerne fra min klasse om drenge og det kommende skoleår. Vores vejleder deltog ofte i samtalen. Jeg sad tavs under hele køreturen.

Mens jeg betragtede deres glade ansigter, følte jeg en indre smerte – den slags smerte, man føler, når man går glip af noget vidunderligt. Da aktiviteten var forbi, og vi var nået hjem til mit hus, var jeg lige ved at græde. De piger havde et indhold i deres liv, som jeg gerne ville have. De vidste, hvem de var, og hvad deres mål var. De var tæt på deres himmelske Fader. Jeg vidste, at han hørte deres bønner. Min vejleder må have vidst, hvad jeg tænkte på, og hun mindede mig om, at jeg altid var velkommen i kirken, og at hun altid ville støtte mig.

Den aften knælede jeg ved siden af min seng og udøste min sjæl for min himmelske Fader – noget jeg ikke havde gjort i meget lang tid. Jeg indså, hvor meget jeg havde savnet ham og hvordan afstanden mellem os lidt efter lidt var blevet større på grund af de beslutninger, jeg havde truffet. Mere end noget andet ønskede jeg at begynde på en frisk. Jeg ville have fyldt tomheden i min sjæl. Jeg ville have den slags venner, som holder ved for evigt. Jeg ville tilbage til Kirken.

Efter den oplevelse fik jeg øjnene op for, at der var mennesker, som tænkte på mig. Jeg så, at der var en vej tilbage. Det var ikke let, men jeg vendte tilbage til fuld aktivitet. Siden da har evangeliet beriget mit liv og givet mig håb. Det bedste, jeg nogen sinde har gjort, var at vende tilbage til Kirken. □

EN SKÅLFULD JORDNØDDER

Ronald W. Rook
ILLUSTRERET AF JERRY HARGISON;
FOTO: JED CLARK

Da jeg var teenager, tumlede jeg, ligesom så mange andre unge mennesker, med forvirring og bekymring for fremtiden. Og ligesom så mange andre teenagere ville jeg ikke tale med mine forældre om det. Jeg syntes, at de var alt for gamle. Hvordan skulle de kunne forstå mine problemer? Jeg er sikker på, at mine forældre var interesseret, men jeg veg udenom deres forsøg på at få en samtale i gang.

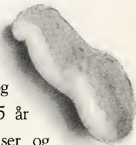
En aften kom min far hjem fra arbejde med en stor pose varer. Han var kørt ind til købmanden på vejen og havde købt forskellige ting, blandt andet en stor pose ristede jordnødder. Han fandt vores røde porcelænskål og hældte jordnødderne op i den. Og med en stemme, der knap kunne skjule hans ængstelse, spurgte han mig, om jeg havde lyst knække nødder med ham. Han sagde, at han gik og tumlede med en masse problemer, og at han trængte til at snakke med en eller anden. Tøvende indvilligede jeg.

Inden vi havde spist halvdelen af jordnødderne var spist, havde vi talt os varme, og for første gang i mange år kommunikerede vi virkelig med hinanden. På sin stille, tillidsfulde og indirekte måde bekræftede han de sandheder, som han havde belært mig om, siden jeg var en lille dreng.

Han talte med mig, ikke kun som far, men også som ven – en

meget ældre og klogere ven. Til min forbløffelse opdagede jeg, at min far besad et væld af oplysninger og erfaringer, som jeg ikke anede eksisterede. Vi talte ikke særlig meget om tidens politiske eller moralske emner, men i stedet tog jeg ved lære af en 35 år ældre mands fejltagelser og succes.

Det var den første af mange »jordnøddesamtaler«. Da jeg rejste på mission ikke så mange år senere, omfavnede jeg min far og fornemmede hans styrke og kærlighed i det kram, som han gav mig. Jeg vil altid være ham taknemlig for, at han tog fat i mig, da jeg var inde i en svær periode i mit liv, og talte med mig om evige sandheder – sandheder, som har vejledt mit liv lige siden. Hans oprigtige venskab og forsonlige måde at gribe sagen an på gav mig et fast anker i en uvis tid og var et eksempel på, hvordan jeg vil opdrage mine børn. □

Jesús hedder om at få forevist de nephitiske optegnelser, af Robert T. Barrett

Da Jesus havde udlagt alle de skrifter, som nephitaerne havde modtaget, for de nephitiske disciple, sagde han: »Se, jeg ønsker, at I skal skrive andre skrifter, som I ikke har.«
Han sagde da til Nephi: »I dag de optegnelser frem, som I har skrevet ... (Og Nephi) havde taget optegnelserne frem og lag dem for ham« (3 Nephi 23:6-8).

Da Chile blev indviet til evangeliets forkyndelse for 40 år siden, påtog de lokale kirkemedlemmer sig ansvaret for at dele evangeliets budskab med andre. Nu bliver de velsignet med en høst på 20.000 nye medlemmer om året. Se »Chile – en frugtbar vingård«, side 34.

